

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ - ΠΟΡΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΑΙ
ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2001

Αριθ. Πρωτ.23320

Αριθ. Εγκυκλίου 385

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

‘Οδηγίες για την κανονική είσπραξη και απόδοση των πόρων του Ταμείου”

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ - ΠΟΡΩΝ

**ΠΡΟΣ Όλους τους
κ.κ.Συμβολαιογράφους**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ
Προς τους κ.κ.Εισαγγελείς Πρωτοδικών, τους
Δικηγορικούς και Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους
της χώρας και τους κ.κ.Ειρηνοδίκες

Αθήνα 20-6-2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΙΦΑΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Οι πόροι του Ταμείου ορίζονται με το άρθρο 10 Ν.Δ. 4114/1960 «Περί Κωδικός Ταμείου Νομικών» (ΦΕΚ 164 τ.Α'). Στην παρούσα εγκύκλιο θα αναλυθούν μόνο αυτοί που απορρέουν από τη σύνταξη, κυρίως, συμβολαιογραφικών πράξεων.

1. ΠΟΣΟΣΤΟ 1,3% ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΥΜΒΑΣΗ

Ο πόρος αυτός θεσπίζεται με τη διάταξη του υπεδ. αα του εδαφ. ιστ' της παραγρ. 1 του παραπάνω άρθρου και Νομ. Δ/τος, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρ. 14 του Ν. 1512/85, υπολογίζεται δε στην αξία του αντικειμένου κάθε σύμβασης που συντάσσεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. ΠΟΣΟΣΤΟ 2,5% ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ

Με το εδάφιο ιη' της παραγρ. 1 του αρ. 10 Ν.Δ. 4114/1960 επιβάλλεται η καταβολή ποσοστού 2,5% στην αξία του αντικειμένου για τη μεταγραφή κάθε πράξης μεταβίβασης ακινήτου οποιουδήποτε εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο, με εξαίρεση των μεταβιβάσεων από επαχθή αίτια που εμπίπτουν στο Ν. 1587/1950 και σε όσες περιπτώσεις με νόμο θεσπίζεται μείωση απαλλαγή από τον πόρο αυτό. Για τις μεταβιβάσεις λόγω δωρεάς γονικής παροχής το παραπάνω ποσοστό μειώνεται στο μισό (1,25%) με τη διάταξη της παραγρ. 3 του άρθρ. 7 του Ν.Δ. 3842/1958, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 124 του Ν.Δ. 118/73.

3. ΠΟΣΟΣΤΟ 5% ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τη διάταξη του υπεδ. ββ' του εδαφ. ιστ' της παραγρ. 1 του άρθρ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960 όπως αυτή ισχύει σήμερα (αρ. 25 Ν. 1759/88), το ταμείο δικαιούται ποσοστό 5% στο κεφάλαιο κάθε εταιρείας κατά τη σύσταση της για τη δημοσίευση του καταστατικού της, πλην των ανωνύμων εταιρειών. Το δικαίωμα αυτό οφείλεται επίσης, και α) στο ποσό της αύξησης του κεφαλαίου κάθε εταιρείας με εξαίρεση τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον η αύξηση του κεφαλαίου των Ε.Π.Ε. γίνεται μετά την παρέλευση έτους από τη σύσταση τους (ως χρόνος σύστασης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία δημοσίευσης τους στο Φ.Ε.Κ.) και β) στο κεφάλαιο και τα αποθεματικά των εταιρειών που παρατείνεται η διάρκεια τους.

Για κάθε άλλη τροποποίηση τους, οφείλεται ποσό δρχ. 100 και αποδίδεται με την επικόλληση ενσήμου ανάλογης αξίας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την 3421/97 απόφαση Διοικητικού Εφετείου Αθήνας, ο συμβολαιογράφος δεν είναι αρμόδιος για την είσπραξη του παραπάνω πόρου, αφού ο τελευταίος εισπράττεται από τους γραμματείς των Πρωτοδικείων.

4. ΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των υπεδ. γγ' και δδ' του εδαφ. ιστ' της παραγρ. 1 του άρθρ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 4 του Ν. 1090/1980, ο συμβολαιογράφος οφείλει να αποδίδει στο Ταμείο ως εισφορά:

α. Ποσοστό 9% στα αναλογικά του δικαιώματα για τη σύνταξη κάθε συμβολαιογραφικού εγγράφου.

β. Ειδικά, για κάθε ενέργεια ματαίωση πλειστηριασμού καθώς και για κάθε σύνταξη απογραφής καταστατικού ανωνύμου εταιρείας, ο συμβολαιογράφος οφείλει να αποδίδει στο Ταμείο τα μισά από τα δικαιώματα του.

γ. Για τη σύνταξη κάθε άλλης πράξης συμβολαίου, καθώς και για την έκδοση αντιγράφου αποσπάσματος συμβολαιογραφικού εγγράφου, ο συμβολαιογράφος οφείλει ποσοστό 5% στο σύνολο των παγίων δικαιωμάτων του, προκειμένου για την έκδοση αντιγράφων αποσπασμάτων συμβολαιογραφικών εγγράφων, η εισφορά αυτή αποδίδεται με την επικόλληση ενσήμων ανάλογης αξίας.

Όλα τα παραπάνω ισχύουν και για όσους ασκούν καθήκοντα συμβολαιογράφου π.χ. Ειρηνοδίκες (Α.Δ.Σ. 488/1951, 2197/1968 κ.α.). Επισημαίνεται ότι η υποχρέωση καταβολής της εισφοράς υπάρχει εφόσον προβλέπεται από το νόμο είσπραξη των δικαιωμάτων του συμβολαιογράφου, για την κατάρτιση κάθε συμβολαιογραφικού εγγράφου και ανεξάρτητα αν αυτός εισέπραξε όχι αυτά (Σ.τ.Ε. 1050/1992 κ.α.).

5. ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ

Σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου ιδ' της παραγρ. 1 του αρθρ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Φ.41/1192/21.10.1994 (ΦΕΚ 825/3-11-94 τ.Β') απόφαση του Υφυπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ισχύει από 1/1/1995, για κάθε παράσταση δικηγόρου ενώπιον συμβολαιογράφου κατά τη διεξαγωγή πλειστηριασμού κατά την ενέργεια οποιασδήποτε πράξης, οφείλεται στο Ταμείο Νομικών και τον Κ.Ε.Α.Δ. εισφορά από τον παριστάμενο δικηγόρο δρχ. 400 με την επικόλληση του ενιαίου ενσήμου, ανεξάρτητα ενώπιον ποίου δικαστηρίου μπορεί να παρασταθεί. Η επικόλληση του ενσήμου είναι δυνατόν να γίνει επί του προσκομιζόμενου και συναπτόμενου στο συμβόλαιο σχετικού γραμματίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 1. ΤΥΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι η είσπραξη των πόσων του Ταμείου συνδέεται με τυπικές ενέργειες πράξεις, δηλαδή τα δικαιώματα αυτά έχουν τυπικό χαρακτήρα.

Συνέπεια της τυπικότητας αυτής είναι ότι τα δικαιώματα, δεν ακολουθούν την τύχη της ενέργειας πράξεως για την οποία καταβλήθηκαν. Έτσι π.χ. η ακύρωση μη εκτέλεση της σύμβασης, δεν δημιουργεί υποχρέωση για επιστροφή των δικαιωμάτων που καταβλήθηκαν. Αντίθετα, αν η σύμβαση που ακυρώθηκε δεν εκτελέσθηκε επαναληφθεί, οφείλονται και πάλι τα δικαιώματα του Ταμείου.

Επανάληψη συμβολαίου για έλλειψη τυπικών προϋποθέσεων του κύρους αυτού, ως διαδικαστικής πράξης δεν δημιουργεί υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων υπέρ του Τ.Ν.

2. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΙΤΙΑ

Για όλους τους πόρους του Ταμείου εφαρμόζεται η βασική αρχή του φορολογικού δικαίου "ου δίσ εν τω αυτώ", σύμφωνα με την οποία οι πόροι πρέπει να καταβάλλονται μία φορά για κάθε αιτία. Απόρροια της εφαρμογής της παραπάνω

αρχής ως προς τον πόρο 1,3%, είναι η μη υπαγωγή σ' αυτόν κάθε παρεπόμενης σύμβασης, εφόσον έχει υπαχθεί η κύρια σύμβαση.

3. ΑΞΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Όπως αναφέρθηκε, τα αναλογικά δικαιώματα καθώς και τα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου υπολογίζονται στην αξία του αντικειμένου της σύμβασης.

Επομένως, αν το αντικείμενο ορισμένης σύμβασης δεν είναι δυνατό να αποτιμηθεί σε χρήμα, δεν οφείλονται τα δικαιώματα αυτά. (Βλ. και Υπουργ. Απόφ. 74084/1996 ΦΕΚ 995 τ.Β').

Τονίζεται όμως, ότι η αδυναμία καθορισμού της αξίας του αντικειμένου πρέπει να είναι πραγματική, διότι διαφορετικά η μη δήλωση της αξίας, και μάλιστα της αληθινής, που γίνεται με σκοπό την καταστρατήγηση των σχετικών διατάξεων, συνιστά παράβαση νόμου.

Επίσης, όπως δέχτηκε η Διοίκηση του Ταμείου (απόφ. 1840/1964, 1908/1965 κ.α.), αν υφίσταται διάταξη νόμου που να καθορίζει την αξία του αντικειμένου της σύμβασης, το οποίο από τη φύση του είναι απροσδιόριστης αξίας, οφείλονται τα δικαιώματα για την αξία που προσδιορίζεται από τον νόμο, στο χρόνο του προσδιορισμού.

Τέλος, οι συμβάσεις των οποίων η αξία του αντικειμένου τους καθορίζεται σε ξένο νόμισμα, υπόκεινται στα δικαιώματα για το ποσό που προκύπτει από τη μετατροπή του ξένου νομίσματος στο ισχύον, με βάση την επίσημη τιμή που υπάρχει κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης (Απόφ. Δ.Σ. 2196/1968 κ.α.).

4. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΙΡΕΣΗ ή ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Όπως γίνεται γενικότερα δεκτό οι συμβάσεις με αίρεση υπόκεινται στα δικαιώματα του Ταμείου, ανεξάρτητα της μεταγενέστερης ατονίας της αναβλητικής πλήρωσης της διαλυτικής αίρεσης (Σ.τ.Ε.883/1934,γνωμ.Ν.Σ.Κ.1127/1967, Απόφ.Δ.Σ.1734/1963κ.α.). Τα παραπάνω ισχύουν και προκειμένου για συμβάσεις με προθεσμία.

5. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΦΘΕΙ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

Συμβάσεις που έχουν συνταχθεί στην αλλοδαπή και επαναλαμβάνονται συμβολαιογραφικά στην Ελλάδα γίνονται αποδεκτές συμβολαιογραφικά προτάσεις συμβάσεων που καταρτίστηκαν στην αλλοδαπή, υπόκεινται στα δικαιώματα του Ταμείου.

6. ΜΙΚΤΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Πολλές φορές, με το ίδιο έγγραφο συνάπτονται περισσότερες από μία συμβάσεις. Παρακάτω, θέτουμε υπόψη σας, περιπτώσεις μικτών συμβάσεων που έχουν κριθεί από τα δικαστήρια το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου.

α. Δόση αντικαταβολής

Η δόση πράγματος αντί καταβολής που έχει συμφωνηθεί, μολονότι αποτελεί τρόπο απόσβεσης της ενοχής, δεν αποβάλλει το χαρακτήρα αυτοτελούς σύμβασης και επομένως υπόκειται στα δικαιώματα. Στην περίπτωση όμως που η εξοφλούμενη απαίτηση προέρχεται από σύμβαση που δεν υποβλήθηκε στα δικαιώματα αυτά, δεν οφείλονται και για την εξόφληση της απαίτησης (Σ.τ.Ε. 183/1970).

β. Τίμημα που παραμένει οκ δάνειο

Η συμφωνία με την οποία, το τίμημα πωλούμενου πράγματος παραμένει ολόκληρο μέρος του στα χέρια του αγοραστή ως δάνειο, έντοκο μη, κρίθηκε ότι είναι παρακολουθηματική της σύμβασης πώλησης και επομένως δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου (Απόφ. Δ.Σ. 1748/1963 κ.α.).

γ. Παρακράτηση τιμήματος για εξόφληση χρέους του πωλητή

Όταν, στην πώληση πράγματος, ο αγοραστής παρακρατεί μέρος το σύνολο του τιμήματος και αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξοφλήσει υφιστάμενο χρέος του πωλητή, κρίθηκε ότι στα δικαιώματα υπόκειται μόνο η σύμβαση της πώλησης, η οποία είναι κύρια (Απόφ. Δ.Σ. 1686/1963, 1752/1964 κ.α.).

δ. Αναδοχή χρέους εκχώρηση απαιτήσεων κατά τη σύσταση, μετατροπή συγχώνευση εταιρειών.

Οι μερικότερες συμβάσεις της μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικού παθητικού) σε συνιστώμενη εταιρεία, ως παρακολουθηματικές της σύμβασης σύστασης της εταιρείας, δεν υπόκεινται σε τέλη και δικαιώματα (Σ.τ.Ε. 103/1970, Απόφ. Δ.Σ. 1717/1963, 1864/1965 κ.α.).

Η εκχώρηση όμως, από τη μετατρεπόμενη επιχείρηση σε συνιστώμενη εταιρεία, απαιτήσεων με το σκοπό να τις εισπράξει και να τις αποδώσει στο φορέα της επιχείρησης, υπόκειται στα δικαιώματα ως ανεξάρτητη και αυτοτελής σύμβαση (Απόφ. Δ.Σ. 1680/1963).

ε. Εκχώρηση των δικαιωμάτων του πωλητή σε τρίτο

Στην περίπτωση της πώλησης πράγματος με πίστωση μέρους όλου του τιμήματος, η εκχώρηση από τον πωλητή σε τρίτο της απαίτησης του για το τίμημα, όπως και των συναφών δικαιωμάτων (παρακρατούμενη κυριότητα κλπ.), αποτελεί επίσης κύρια αυτοτελή σύμβαση και επομένως υπόκειται σε τέλη και δικαιώματα (Απόφ. Δ.Σ. 1579/1962, 1807/1964 κ.α.).

στ. Εξόφληση υποχρέωσης με εκχώρηση απαίτησης

Όταν, εκχωρείται απαίτηση με το σκοπό της εξόφλησης χρέους του εκχωρητή προς τον εκδοχέα, τα δικαιώματα οφείλονται, όπως κρίθηκε, μόνο για τη σύμβαση εκχώρησης (βλ. και "Δόση αντί καταβολής" Απόφ. Δ.Σ. 1746/1963).

ζ. Μίσθωση και δάνειο

Μίσθωση ανεγειρόμενου ακινήτου και χορήγηση δανείου από το μισθωτή, το οποίο θα εξοφληθεί με συμψηφισμό των μισθωμάτων, κρίθηκε ότι η σύμβαση του δανείου είναι παρακολουθηματική (Απόφ. Δ.Σ. 2171/1968).

η) Ακύρωση συμβολαίου

Όταν ακυρώνεται οριστικό συμβόλαιο λόγω νομικού ελαττώματος δεν οφείλονται δικαιώματα. Αντίθετα, σε κάθε άλλη περίπτωση ακύρωσης συμβολαίου οφείλονται τα δικαιώματα του Τ.Ν. διότι επανέρχεται το καθεστώς που ίσχυε πριν την υπογραφή του συμβολαίου.

7. ΠΟΛΥΠΡΟΣΩΠΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Στην περίπτωση όπου, περισσότεροι πωλητές αγοραστές, δωρητές δωροεόχοι, είναι ιδιοκτήτες διαφόρων πραγμάτων, τα οποία δίνονται ως δωρεά μεταβιβάζονται με πώληση, υπάρχουν περισσότερες συμβάσεις.

Αυτό έχει σημασία για τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου, διότι για κάθε σύμβαση πρέπει να εισπράττεται το πάγιο ποσό ξεχωριστά (σήμερα 1000 δρχ.). Σε κάθε άλλη περίπτωση καταρτίζεται μία μόνο σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Ειδικότερα για τους πόρους: Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει τα οφειλόμενα δικαιώματα του Ταμείου για τις πιο συνήθεις δικαιοπραξίες πράξεις:

1. ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ή ΠΛΟΙΩΝ

Για τις συμβάσεις μεταβίβασης από επαχθή αιτία ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα και πλοίων με ελληνική σημαία, καθώς και των εμπραγμάτων δικαιωμάτων σ' αυτά, τα δικαιώματα του Ταμείου έχουν ενσωματωθεί στο φόρο μεταβίβασης (Ν. 1587/1950). Επομένως για τα συμβόλαια για τα οποία οφείλεται φόρος μεταβίβασης, αποδίδεται μόνο ποσοστό 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου (π.χ. με αντάλλαγμα παραίτηση από το δικαίωμα επικαρπίας, οίκησης, δουλειών κ.α.).

Όσες φορές, ο πωλητής ακινήτου παρέχει στον αγοραστή ασφάλεια για την τυχόν πληρωμή απ' αυτόν οφειλουμένου φόρου κληρονομιάς, δεν οφείλονται οι πόροι του Ταμείου για την παρεχόμενη ασφάλεια, διότι η συμφωνία αυτή κρίθηκε ότι αποτελεί ουσιώδη όρο της σύμβασης πώλησης του ακινήτου (Απόφ.Δ.Σ. 1724/1963).

Τέλος, με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 94/9-7-1982 που κυρώθηκε με το Ν. 1332/1983, αρθρ. 20 - ΦΕΚ 30, προβλέπεται απαλλαγή από το Φ.Μ.Α, τα δε συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο 1/3, και βαρύνουν πάντοτε τους πωλητές σε όλες τις συμβάσεις του Ο.Ε.Κ. με τρίτους για αγορά έτοιμων υπό κατασκευή σπιτιών διαμερισμάτων γηπέδων για οικοδόμηση.

2. ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Για τα συμβόλαια μεταβίβασης από επαχθή αιτία κινητών πραγμάτων, τα οποία δεν χαρακτηρίζονται από το νόμο ως συστατικά ακινήτων, οφείλονται οι πόροι του Ταμείου 1.3% στην αξία της σύμβασης και 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου.

Στην περίπτωση της μεταβίβασης των κινητών πραγμάτων με σκοπό την εξασφάλιση απαίτησης που δεν έχει υπαχθεί σε δικαιώματα, έγινε τελικά δεκτό (Απόφ. Δ.Σ. 1988/1966) ότι, οι παραπάνω πόροι του Ταμείου υπολογίζονται στην αξία των κινητών πραγμάτων, ανεξάρτητα αν αυτή είναι μικρότερη της ασφαλιζόμενης απαίτησης. Αυτοκίνητα:

Στις μεταβιβάσεις αυτοκινήτων από επαχθή αιτία, καταβάλλεται ποσοστό 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου (ως αξία του αυτοκινήτου λογίζεται το τίμημα του αυτοκινήτου χωρίς το Φ.Π.Α.). Όσον αφορά τον πόρο 1.3%, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 2873/28-12-2000 (ΦΕΚ 285), αυτός ενσωματώνεται στο "τέλος μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος", το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου ενώ σύμφωνα με το άρθρο 29 του ίδιου νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών θα καθορισθεί το ποσό το οποίο θα καταβάλλεται υπέρ του Ταμείου από το παραπάνω τέλος. Εξώνηση:

Αν κινητό ακίνητο πράγμα, μεταβιβάζεται με το όρο της εξώνησης και η πράξη της εξώνησης συνταχθεί μέσα στην αρχικά ορισθείσα γι' αυτό προθεσμία, δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου. Αν όμως συνταχθεί μετά την εκπνοή της εν

λόγω προθεσμίας, τότε αυτή (πράξη εξόφησης) υπόκειται στα παραπάνω δικαιώματα (Απόφ. Δ.Σ. 258/1949).

3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΡΕΟΥΣ

Η σύμβαση με την οποία γίνεται αναγνώριση χρέους, είτε πρόκειται για γνήσια αφηρημένη σύμβαση, είτε για βεβαιωτική ενοχής που δη υφίσταται, υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου, εφόσον, στη δεύτερη περίπτωση, η οφειλή στην οποία αυτή αναφέρεται δεν έχει υπαχθεί προηγουμένως σ' αυτά.

Η πράξη με την οποία γίνεται αποδοχή δικαστικής απόφασεως, αναγνωρίζεται η οφειλή που απορρέει απ' αυτή και γίνεται παραίτηση των ενδίκων μέσων, και συντάσσεται με σκοπό να καταστεί τελεσίδικη αμετάκλητη η υφισταμένη δικαστική απόφαση δεν υπάγεται στα δικαιώματα του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 1968/1966, 2289/1969).

4. ΑΝΑΔΟΧΗ ΧΡΕΟΥΣ

Κάθε σύμβαση, η οποία αφορά στην αναδοχή χρέους, υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου. Τα δικαιώματα αυτά οφείλονται για το ποσό του χρέους του οποίου γίνεται η αναδοχή. Στην περίπτωση, δωρεάς γονικής παροχής υποθηκευμένου ακινήτου, κατά την οποία αναλαμβάνεται η υποχρέωση της εξόφλησης του χρέους που βαρύνει το ακίνητο από τον δωρεοδόχο τον υπέρ ου η γονική παροχή, οφείλεται ποσοστό 1.3% για το ποσό του χρέους και 0.65% για το υπόλοιπο ποσό της δωρεάς της γονικής παροχής (Σ.τ.Ε. 1022/1970 κ.α.).

5. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Για την ανταλλαγή ακινήτου με ακίνητο κινητό πράγμα, ισχύουν τα όσα αναφέρθηκαν για την αγοραπωλησία ακινήτων και πλοίων. Τα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου, υπολογίζονται στην αξία του πολυτιμότερου των πραγμάτων που ανταλλάσσονται (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 479/1951). Η ανταλλαγή κινητών πραγμάτων υπόκειται στους πόρους του Ταμείου, οι οποίοι υπολογίζονται επίσης στην αξία του πολυτιμότερου των πραγμάτων που ανταλλάσσονται.

6. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Για το συμβολαιογραφικό έγγραφο που συντάσσεται με μοναδικό σκοπό την απογραφή οποιασδήποτε περιουσίας, οφείλονται τα μισά από τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου, όπως αυτά ορίζονται στην με αριθ. 74084/23.10.96 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

7. ΑΦΕΣΗ ΧΡΕΟΥΣ

Η σύμβαση της άφεσης χρέους άνευ ανταλλάγματος φορολογείται ως δωρεά (Σ.τ.Ε. 1954/1974). Επομένως, στην περίπτωση αυτή, οφείλονται στο Ταμείο τα δικαιώματα δωρεάς (0.65% στην αξία της σύμβασης και 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου).

8. ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Κάθε σύμβαση γονικής παροχής υπόκειται στα δικαιώματα στα οποία υποβάλλεται και η σύμβαση δωρεάς δηλαδή: α) ποσοστό 0.65% στην αξία της σύμβασης, β) ποσοστό 1.25% εφόσον η γονική παροχή αφορά ακίνητο υπολογιζόμενο στην αξία του και γ) ποσοστό 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου. Στην περίπτωση γονικής παροχής της ψιλής κυριότητας πράγματος, οι πόροι του Ταμείου οφείλονται μόνο για την αξία αυτής και όχι για την

αξία της πλήρους κυριότητας του πράγματος. Επίσης, η αμφιμερής ανάκληση η ακύρωση της γονικής παροχής υπόκειται κανονικά στα παραπάνω δικαιώματα. Τέλος, σε περίπτωση γονικής παροχής ακινήτου με παρακράτηση επικαρπίας και υπέρ του άλλου συζύγου (εννοείται να συμβάλλεται και ο τελευταίος), τότε οφείλονται τα δικαιώματα του Ταμείου και στην αξία της επικαρπίας.

9. ΔΑΝΕΙΟ

Κάθε σύμβαση, καταρχήν, που αφορά σύναψη δανείου, υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η πράξη παράτασης του χρόνου εξόφλησης δανείου, είτε συντάσσεται πριν τη λήξη του, είτε μετά από αυτήν, δεν υπόκειται στα παραπάνω δικαιώματα, όπως τελικά κρίθηκε από τον Άρειο Πάγο (754/1969 ολομέλεια).

Στην ανώμαλη παρακαταθήκη (αρ. 830 ΑΧ), θεωρείται ότι με αυτήν καταρτίζεται σύμβαση δανείου και συνεπώς οφείλονται οι πόροι του Ταμείου. Στην περίπτωση όμως στην οποία διασφαλίζεται η μη χρησιμοποίηση από τον θεματοφύλακα των παρακατατιθεμένων πραγμάτων, οφείλονται οι παραπάνω πόροι μόνο στην τυχόν συμφωνημένη για την παρακαταθήκη αμοιβή (Εφετ. Αθ. 1277/1967, απόφ. Δ.Σ. 2228/1968 κ.α.). Για τα δάνεια που συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των αρθ. 49-51 του Ν.Δ. 17/7-13/8/1923 "περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών", τα δικαιώματα του Ταμείου απορρέουν από την πράξη λήψης των χρημάτων (Α.Π. 864/1972). Στην περίπτωση, όπου συντάσσεται η πρώτη πράξη των παραπάνω δανείων (προσύμφωνο) και εγγράφεται υποθήκη, κατόπιν όμως ματαιώνεται η χορήγηση του, η πράξη εξάλειψης της υποθήκης δεν υπόκειται, όπως έγινε τελικά δεκτό, στα δικαιώματα του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 2961/1979). Στις περιπτώσεις, όπου παρέχεται απαλλαγή σε συμβάσεις δανείων, τα δικαιώματα του Τ.Ν. καθώς και του συμβολαιογράφου υπολογίζονται ως εξής: α. ποσοστό 1.3% στο ποσό του δανείου αφαιρουμένου του ποσού της απαλλαγής, β. ποσοστό 9% στα δικαιώματα του συμβ/φου, τα οποία υπολογίζονται: 1. 1.2% στο μη απαλλασσόμενο ποσό, 2. 1.2% στο ποσό της απαλλαγής + 3.160 δρχ., διαιρουμένου δια του 5, π.χ. για δάνειο 5.000.000 δρχ. με απαλλαγή 1.000.000 τα δικαιώματα του Τ.Ν. είναι αθροιστικά:

- α. 1.3% χ 4.000.000 δρχ.
- β. (1.2% χ 4.000.000 δρχ.) χ 9% και
- γ. (1.2% χ 1.000.000 δρχ. + 3.160) χ 9% : 5

Απαλλαγές - Ν.

1563/1985 αρ. 19 παρ. 4 (ΦΕΚ 151 α)

Ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια, που χορηγούνται για την απόκτηση κατοικίας για την αγορά οικοπέδου, από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας και τις Τράπεζες, σε όλους τους εργαζομένους που παρέχουν εξαρτημένη εργασία με σχέση δημοσίου ιδιωτικού δικαίου, καθώς και στους συνταξιούχους αυτών, απολαμβάνουν των φορολογικών απαλλαγών και διευκολύνσεων που προβλέπονται για τα στεγαστικά δάνεια που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3783/1957 (ΦΕΚ Α 201), όπως ισχύει με τους όρους και τις προϋποθέσεις του διατάγματος αυτού, πλην της προϋπόθεσης που αφορά στο χρόνο υπηρεσίας. Η διάταξη της παραγράφου αυτής, ισχύει για δανειακές συμβάσεις που καταρτίζονται από την 1η Μαΐου 1985. Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη της παραγρ. 8, άρθρο 20 του Ν.

1473/1984, το ποσό της απαλλαγής, ανέρχεται σήμερα σε 1.000.000 δρχ. (300.000 δρχ. αν πρόκειται για οικόπεδο), για κάθε δικαιούχο του δανείου. - Ν. 1262/1982 αρ. 23

Οι συμβάσεις δανείων πιστώσεων, η εξόφληση τους, καθώς και οι τόκοι τους, που παρέχονται από τα αναφερόμενα στην παραπάνω διάταξη πιστωτικά ιδρύματα, απαλλάσσονται από τον πόρο του ταμείου 1.3%. Η ίδια απαλλαγή ισχύει και για δάνεια πιστώσεις ξένων τραπεζών στην Ελλάδα, από Τράπεζες επενδύσεων προς βιομηχανικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις, με την προϋπόθεση όμως ότι τα κεφάλαια των δανείων αυτών, εισάγονται αποδεδειγμένα για τον σκοπό αυτό από το εξωτερικό, και το εισαχθέν συνάλλαγμα εκχωρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας. Στις περιπτώσεις εγγραφής προσημείωσης, σύστασης υποθήκης

ενεχύρου εξάλειψης όλων αυτών, για την ασφάλεια των παραπάνω δανείων πιστώσεων και των τόκων τους, τα δικαιώματα του Ταμείου Νομικών και του συμβολαιογράφου ορίζονται ως εξής:

α) Για ασφαλιζόμενο ποσό μέχρι 2.000.000 δρχ.

Δικαιώματα Τ.Ν. 2.000 δρχ.

Δικαιώματα συμβ/φου 2.000 δρχ.

β) Για ασφαλιζόμενο ποσό από δρχ. 2.000.001 μέχρι δρχ. 5.000.000

Δικαιώματα Τ.Ν. 3.000 δρχ.

Δικαιώματα συμβ/φου 3.000 δρχ.

γ) Για ασφαλιζόμενο ποσό από δρχ. 5.000.001 μέχρι δρχ. 10.000.000

Δικαιώματα Τ.Ν. 4.000 δρχ.

Δικαιώματα συμβ/φου 4.000 δρχ.

Τέλος, για κάθε αύξηση κατά 1.000.000 δρχ., πέραν του ασφαλιζόμενου ποσού των 10.000.000, θα αυξάνονται τα δικαιώματα του Τ.Ν. και των συμβολαιογράφων κατά 400 δρχ., σε καμία όμως περίπτωση δεν θα υπερβαίνουν τις 30.000 δρχ. για καθένα.

- Ν. 2359/95 αρ. 6 παρ. 14 (βλ. κεφάλαιο απαλλαγές Ε.Τ.Β.Α., περιορισμός συμβ/κων δικαιωμάτων στο ποσό των 100.000 δρχ.).

- Ν. 1731/87 αρ. 23 παρ. 3 (όπως τροποποιήθηκε με Ν. 1882/90 αρ. 19, παρ. 13).

Οι συμβάσεις μεταξύ τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, με τις οποίες μεταβιβάζονται δικαιώματα υποχρεώσεις, που απορρέουν από ληφθέντα χορηγηθέντα δάνεια πιστώσεις, απαλλάσσονται από τα δικαιώματα του Ταμείου Νομικών (1.3%). Τις ίδιες απαλλαγές έχουν και οι συμβάσεις ρύθμισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, από δάνεια πιστώσεις τραπεζών ειδικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε οποιονδήποτε, εφόσον η ρύθμιση αυτή προβλέπεται από απόφαση των νομισματικών αρχών.

10. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΙΑΘΗΚΕΣ

Για τη σύνταξη δημόσιας διαθήκης ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να αποδίδει στο Ταμείο πάγιο ποσό δρχ. 250 (παραγρ. 2, άρθρο 4, Ν. 1090/1980).

11. ΔΙΑΝΟΜΗ

Όπως κάθε σύμβαση που καταρτίζεται συμβολαιογραφικά, έτσι και σύμβαση της διανομής οποιασδήποτε κοινής περιουσίας υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου (1.3% και 9%). Εάν όμως η διανομή αφορά ακίνητα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα, η διανομή των οποίων εμπίπτει στο Ν. 1587/1950, δεν οφείλεται ο πόρος του Ταμείου 1.3%. Σε κάθε άλλη περίπτωση όπου με τη διανομή

εξέρχονται της κοινωνίας ορισμένοι μόνο συγκύριοι, τα δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου υπολογίζονται στην αξία των εξερχόμενων από την κοινωνία μερίδων (Ν.Σ.Κ. 242/1978, Απόφ. Δ.Σ. 3064/1981). Όταν όμως με τη διανομή δημιουργούνται μερικότερες κοινωνίες, οφείλονται μόνο τα παγία δικαιώματα του συμβολαιογράφου, από τα οποία αποδίδεται ποσοστό 5% στο Ταμείο Νομικών. Όταν σε διανομή κοινής περιουσίας οι μερίδες δεν είναι ίσες και δεν καταβάλλεται τίμημα για τη διαφορά, γι' αυτήν οφείλονται δικαιώματα δωρεάς. Σε πλειστηριασμό κοινού πράγματος κατόπιν δικαστικής απόφασης, αν το κοινό πράγμα κατακυρώνεται σε έναν από τους συγκύριους, τα δικαιώματα οφείλονται για την αξία των μερίδων των υπολοίπων (Α.Π. 20/1974).

12. ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Για τη σύμβαση δουλείας (πραγματικής προσωπικής) τα δικαιώματα του Ταμείου έχουν ενσωματωθεί στο φόρο μεταβίβασης. Συνεπώς, οφείλεται μόνο το 9% στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα.

13. ΔΩΡΕΑ ΕΝ ΖΩΗ ή ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Και οι συμβάσεις δωρεών κινητών ακινήτων πραγμάτων, υπόκεινται στα δικαιώματα στα οποία υποβάλλονται και οι συμβάσεις γονικής παροχής, δηλαδή: α) ποσοστό 0,65% στην αξία της σύμβασης, β) ποσοστό 1,25% εφόσον η δωρεά αφορά ακίνητο, υπολογιζόμενο στην αξία του και γ) ποσοστό 9% στα αναλογικά δικαιώματα του συμβολαιογράφου. Στα παραπάνω δικαιώματα υπόκεινται και οι δωρεές αιτία θανάτου, διότι οι συμβάσεις που τελούν υπό αίρεση, όπως δη έχει αναφερθεί, υπάγονται κανονικά σε δικαιώματα, άλλωστε η σχετική διάταξη του αρ. 39 του Ν.Δ. 118/1973, αφορά στην αναβολή είσπραξης του φόρου δωρεάς μόνο και όχι οποιουδήποτε άλλου φόρου δικαιώματος.

Η δωρεά υπό τρόπον υπόκειται στα νόμιμα δικαιώματα του Ταμείου για τη διαφορά μεταξύ της αξίας του αντικειμένου της δωρεάς και της αξίας της υποχρέωσης που επιβάλλεται με τον τρόπο.

Αντίθετα, η άτυπη δωρεά που αναφέρεται ιστορικά σε συμβόλαιο αγοράς ακινήτου, δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 2167/1968).

Επίσης, οι πόροι του Ταμείου οφείλονται και στη σύμβαση δωρεάς της οποίας αντικείμενο είναι η επικαρπία, η οίκηση περιορισμένη προσωπική δουλεία πράγματος, καθώς και η ενάσκηση των δικαιωμάτων αυτών. Οι παραπάνω πόροι οφείλονται και σε κάθε πράξη παραίτησης χωρίς αντάλλαγμα από τα παραπάνω δικαιώματα, διότι επέρχεται αύξηση της περιουσίας του υπέρ ου η παραίτηση, κατά την αξία των παραπάνω δικαιωμάτων για τον υπόλοιπο χρόνο (Απόφ. Δ.Σ. 2121/1967). Η μονομερής πράξη σύστασης δωρεάς δεν υπάγεται στους πόρους του Ταμείου, οι οποίοι οφείλονται κατά τη σύνταξη της πράξης αποδοχής της δωρεάς με την οποία ολοκληρώνεται η σύμβαση.

Η ανάκληση δωρεάς που γίνεται για λόγους που προβλέπονται από νόμο με μονομερή πράξη, δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου. Εάν όμως συμφωνηθεί από τους συμβαλλομένους η ακύρωση δωρεάς, η σύμβαση αυτής της ακύρωσης υπόκειται στα παραπάνω δικαιώματα, διότι πρόκειται στην ουσία για μια νέα δωρεά του παλαιού δωρεοδόχου προς τον αρχικό δωρητή. Τα ίδια ισχύουν και προκειμένου για ανάκληση ακύρωση δωρεάς αιτία θανάτου (Απόφ. Δ.Σ. 2136/1968), με εξαίρεση τη συμβατική ανάκληση δωρεάς αιτία θανάτου η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή. Παρατηρείται σχετικά με το δικαίωμα του Ταμείου στη μεταγραφή ότι, αν το συμβόλαιο δωρεάς δεν μεταγράφηκε μέχρι το χρόνο ακύρωσης συμβατικής ανάκλησης, το δικαίωμα που είχε εισπραχθεί για τη

μεταγραφή πρέπει να επιστραφεί, ενώ αντίθετα αν αυτό έχει μεταγραφεί, οφείλεται το δικαίωμα μεταγραφής και για την πράξη ακύρωσης της (Απόφ. Δ.Σ. 2232/1968). Σημειώνεται ότι η σύμβαση της νέμησης (αρ. 1891 επ. Α. Κ.), υπόκειται στα δικαιώματα δωρεάς (Απόφ. Δ.Σ. 1754/1964). Τέλος, όσον αφορά στη δωρεά σε Ιερό Ναό, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν απαλλάσσεται από τα δικαιώματα του Ταμείου, εκτός της μεταγραφής (1,25%) λόγω του θρησκευτικού σκοπού. Ακόμη, η δωρεά στο δημόσιο, σε δήμο κοινότητα, απαλλάσσεται κι αυτή από το δικαίωμα του Ταμείου για τη μεταγραφή. Τα υπόλοιπα δικαιώματα (0,65% και 9%) οφείλονται κανονικά, εκτός βέβαια αν και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη απαλλάσσονται υποκειμενικά (π.χ. δωρεά από δήμο σε κοινότητα κ.α.). Σύμφωνα με το Ν.Δ. 118/1973 άρθρο 34 παραγρ. 2, αν μεταβιβάζεται ακίνητο με σκοπό τη σύσταση προσόδου διατροφής μεταξύ ανιόντων, κατιόντων συζύγων θεωρείται δωρεά, υπόκειται σε φόρο δωρεάς και συνεπώς τα δικαιώματα του Τ. Ν. οφείλονται ως δωρεά. Τέλος, στην περίπτωση παραχώρησης έκτασης οικοδομικού συνεταιρισμού σε δήμο άνευ ανταλλάγματος οφείλονται κανονικά δικαιώματα δωρεάς (Α.Δ.Σ. 3668/23-6-1993).

14. ΕΓΓΥΗΣΗ - ΑΝΤΕΓΓΥΗΣΗ

Η σύμβαση της εγγύησης είναι παρεπόμενη και στην περίπτωση που ο εγγυητής, παραιτούμενος του ευεργετήματος της διζήσεως, εγγυάται ως αυτοφειλέτης. Βέβαια, όπως δη έχει λεχθεί, για αποφυγή της διπλής φορολογίας, οι παρεπόμενες συμβάσεις δεν υπόκεινται στα δικαιώματα του Ταμείου, εφόσον υποβλήθηκαν σ' αυτά νόμιμα απαλλάχθηκαν οι κύριες συμβάσεις. Συνεπώς, η σύμβαση της εγγύησης υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου (1,3% και 9% υπολογιζόμενα στο ποσό της εγγύησης) όταν συνάπτεται συμβολαιογραφικά και αφορά σχέση για την οποία δεν καταβλήθηκαν δικαιώματα. Εννοείται ότι, εάν η εγγύηση παρέχεται για μεγαλύτερη εξασφάλιση απαίτησης, της οποίας η αρχική ασφάλεια η σχέση από την οποία προήλθε έχει υπαχθεί σε δικαιώματα, για τη σύμβαση της εγγύησης δεν οφείλονται αυτά, εκτός αν παρέχεται εγγύηση για ποσό μεγαλύτερο της δη δοθείσης ασφάλειας σχέσης, οπότε αυτά οφείλονται για τη διαφορά. Όπως έχει κριθεί από τη Διοίκηση του Ταμείου (απόφ. 2275/1969), η καταβολή ποσού για εγγύηση από διοριζόμενο, με συμβολαιογραφική πράξη, αντιπρόσωπο, πράκτορα κ.τ.λ. επιχείρησης, υπόκειται κανονικά στα δικαιώματα του Ταμείου. Τέλος, η σύμβαση της αντεγγύησης, όπως γίνεται δεκτό (αποφ. Δ.Σ. 2428/1971), υπόκειται ως αυτοτελής σύμβαση στους πόρους του Ταμείου, ανεξάρτητα της υπαγωγής της τυχόν απαλλαγής από αυτούς της σύμβασης για την οποία έχει δοθεί η εγγύηση.

15. ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Η σύμβαση της εκχώρησης απαίτησης υπόκειται, καταρχήν στους πόρους του Ταμείου, εφόσον εννοείται συνάπτεται συμβολαιογραφικά. Οι οφειλόμενοι πόροι (1,3% και 9%) υπολογίζονται στο ποσό της εκχωρούμενης απαίτησης στο τυχόν συνομολογούμενο τίμημα, όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την απαίτηση. Εάν η εκχώρηση γίνεται για την ενεχυρίαση της απαίτησης, η σύμβαση της εκχώρησης είναι παρεπόμενη της ασφαλιζόμενης σύμβασης και συνεπώς δεν οφείλονται για αυτήν οι παραπάνω πόροι, εφόσον βέβαια υποβλήθηκε σ' αυτούς η κύρια σύμβαση άλλη παρεπόμενη αυτής (Απόφ. Δ.Σ. 1690/1963). Σε περίπτωση εκχώρησης απαίτησης με σκοπό την είσπραξη της και απόδοση αυτής στον εκχωρητή, κρίθηκε ότι οφείλονται οι πόροι του Ταμείου, λόγω του αναιτιώδους χαρακτήρα της σύμβασης εκχώρησης (Απόφ. Δ.Σ. 1680/1963). Στην περίπτωση μεταβίβασης μισθωμένου ακινήτου κατά

τη σύνταξη προσυμφώνου μεταβίβασης μισθωμένου ακινήτου, του οποίου καταβάλλεται ολόκληρο το τίμημα και παραδίδεται η νομή και η χρήση, για τη συμφωνία της εκχώρησης των μισθωτικών δικαιωμάτων της υφισταμένης μίσθωσης ως και των μισθωμάτων των αναγομένων στον εφεξής χρόνο, έχει κριθεί ότι δεν οφείλονται τα δικαιώματα του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 2937/1979).

16.ΕΝΕΧΥΡΟ

Η σύμβαση της σύστασης ενεχύρου είναι, όπως και η σύμβαση της εγγύησης, παρεπόμενη και ισχύουν συνεπώς όσα αναφέρθηκαν παραπάνω. Επομένως, αν το ενέχυρο συνιστάται για την εξασφάλιση σύμβασης που δεν έχει υπαχθεί στα δικαιώματα του Ταμείου, ούτε απαλλάσσεται νόμιμα από αυτά, οφείλονται κανονικά τα δικαιώματα στο ποσό του ενεχύρου (1,3% και 9%).

17. ΕΝΟΡΚΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Η ένορκη βεβαίωση δεν υπόκειται στα αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου, ακόμα και στην περίπτωση που βεβαιώνεται η λήψη χρηματικού ποσού (Απόφ. Δ.Σ. 440/1950, γνωμ. Ν.Σ.Κ. 24/1951).

18.ΕΝΤΟΛΗ

Η σύμβαση της εντολής δεν υπόκειται, καταρχήν, στα αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου και του Συμβολαιογράφου. Οι πράξεις όμως οι οποίες επιχειρούνται από τον εντολοδόχο, υπόκεινται κανονικά στα παραπάνω δικαιώματα, εφόσον συντάσσονται συμβολαιογραφικά. Εάν, οι παραπάνω πράξεις δεν καταρτισθούν συμβολαιογραφικά, τα δικαιώματα γι' αυτές οφείλονται κατά τη συμβολαιογραφική πράξη λογοδοσίας του εντολοδόχου (Δ.Σ. 2186/1968).

19. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Κάθε πράξη εξόφλησης οποιασδήποτε απαίτησης υπόκειται κανονικά στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%), εφόσον αυτοί δεν καταβλήθηκαν προηγουμένως, είτε κατά την κατάρτιση της σχέσης από την οποία απορρέει η απαίτηση, είτε κατά τη σύνταξη οποιασδήποτε άλλης σχετικής πράξης και εφόσον η απαίτηση δεν προέρχεται από σχέση που απαλλάσσεται με νόμο από τους παραπάνω πόρους (π.χ. εξόφληση κεφαλαίου που προέρχεται από δανειστική σύμβαση όπου οι πόροι έχουν καταβληθεί). Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου (2828/1977), η εξόφληση αποζημίωσης ρυμοτομηθέντος ακινήτου, απαλλάσσεται του πόρου 1,3% σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρ. 17 του ισχύοντος Συντάγματος.

Σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου με αριθμό 3863/11.3.98 έγινε δεκτό, σε σχέση με τη αρ. 1/1998 απόφαση της Ολομέλειας του Α. Π., ότι θα εφαρμόζεται αυτή μόνο στις περιπτώσεις που έχουν την ίδια ιστορική και νομική βάση με την κριθείσα υπόθεση, τοι στην εξόφληση πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή και συγχρόνως ενυπόθηκο δανειστή και με συμψηφισμό της απαίτησης του, για την οποία έχει καταταγεί. Σε κάθε άλλη περίπτωση εξόφλησης από το πλειστηριασμό των απαιτήσεων των λοιπών αναγγελθέντων και τελικώς καταταγέντων δανειστών οφείλονται αναλογικά δικαιώματα Ταμείου Νομικών και συμβολαιογράφου, εφόσον αυτά βέβαια δεν καταβλήθηκαν κατά τη γένεση των άνω απαιτήσεων.

Επίσης, η απλή ανάληψη γραμματίου σύστασης παρακαταθήκης δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου, διότι μ' αυτή δεν επέρχεται εξόφληση

απαίτησης (Απόφ. Δ.Σ. 1899/1965). Ακόμη, οι περιπτώσεις εξόφλησης απαίτησης με δόση αντί καταβολής και εξόφληση απαίτησης με εκχώρηση απαίτησης, αναφέρθηκαν στις σχετικές παραγράφους. Τέλος, στην περίπτωση άρσης κατάσχεσης, όπου αναφέρεται και εξόφληση της απαίτησης οφείλονται κανονικά οι πόροι του Ταμείου (1,3% και 9%), εφόσον αυτοί δεν αποδόθηκαν προηγουμένως.

20.ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ - ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ

Η σύμβαση εργολαβικής εκτέλεσης οποιουδήποτε έργου, υπόκειται κανονικά στους πόρους του Ταμείου 1,3% και 9%, υπολογιζόμενοι στην αξία της εργολαβίας.

Οι παραπάνω πόροι οφείλονται και για τις συμβάσεις υπεργολαβίας, διότι αυτές είναι ανεξάρτητες και αυτοτελείς από τις συμβάσεις εργολαβίας. Όπως έχει κριθεί (Σ.τ.Ε. 2742/1972), η εισφορά του εργολάβου της αναληφθείσης εργολαβίας σε εταιρεία, στην οποία μετέχει, αποτελεί σύμβαση υπεργολαβίας. Για τις συμβάσεις εργολαβίας στις οποίες ο ένας από τους συμβαλλόμενους είναι το Δημόσιο, Δημόσιες γενικά Υπηρεσίες, Ιδρύματα, Οργανισμοί Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, το δικαίωμα του Ταμείου (1,3%) μειώνεται στο μισό, σύμφωνα με τη διάταξη του υπεδ. αα', του εδαφ. ιστ' της παρ. 1 του αρθρ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960. Επίσης, ό,τι προβλέπεται για τις συμβάσεις εργολαβίας του Δημοσίου κ.τ.λ., εφαρμόζεται και για τις συμβάσεις προμηθειών τους (Απόφ. Δ.Σ. 901/1955 κ.α.). Τέλος, οφείλονται κανονικά δικαιώματα (1,3% και 9%) στην περίπτωση της σύμβασης προσυμφώνου μεταβίβασης ποσοστών οικοπέδου και εργολαβικού, όπως κρίθηκε κατ' επανάληψη από τη Διοίκηση του Ταμείου.

21. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ

Όπως για κάθε σύμβαση που καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, έτσι και για τη σύμβαση σύστασης οποιασδήποτε εταιρείας που συνάπτεται συμβολαιογραφικά, οφείλονται κατ' αρχήν οι πόροι του Ταμείου (1,3% και 9%), όπως και ο πόρος της παραγρ. 3 της παρούσης εγκυκλίου (0,5% για δημοσίευση). Ειδικότερα: α) Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.)

Σύσταση: ποσοστό 1,3% στο κεφάλαιο της εταιρείας, ποσοστό 9% στα δικ/τα του συμβολαιογράφου και 0,5% για τη δημοσίευση του καταστατικού της.

Αύξηση κεφαλαίου: οφείλονται κανονικά τα δικαιώματα του Ταμείου όπως και στη σύσταση (ενν. στο ποσό της αύξησεως).

Παράταση διάρκειας: οφείλονται κανονικά τα δικαιώματα του Ταμείου όπως και στη σύσταση, εάν η παράταση διάρκειας γίνει εκπρόθεσμα, δηλ. μετά τη λήξη της. Στην περίπτωση της εμπρόθεσμης παράτασης, οφείλεται ποσοστό 5% στα πάγια δικαιώματα του συμβολαιογράφου. Ο πόρος 0,5% για τη δημοσίευση οφείλεται σε κάθε περίπτωση παράτασης της διάρκειας των εταιρειών (Ν. 1759/88 άρθρο 25). β) Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

Σύσταση: ποσοστό 1,3% στο κεφάλαιο της εταιρείας, ποσοστό 9% στα δικαιώματα του συμβ/φου, τα οποία ορίζονται σε ποσοστό 5% στο κεφάλαιο και δεν μπορούν να υπερβούν τις 15.000 δρχ., σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Κ 32126/1988 ΦΕΚ 418 β', καθώς και 0,5% για τη δημοσίευση. Σημειώνεται ότι, εάν κατά τη σύσταση Ε.Π.Ε. συμφωνείται όπως ορισμένοι από τους εταίρους και συνήθως οι διαχειριστές λαμβάνουν συγκεκριμένη αμοιβή για τις παρεχόμενες απ' αυτούς υπηρεσίες, τότε κρίθηκε ότι η εν λόγω συμφωνία είναι παρακολουθηματική της σύμβασης σύστασης της εταιρείας και συνεπώς δεν υπόκειται στα δικ/τα του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 2960/1979).

Αύξηση κεφαλαίου: οφείλονται κανονικά τα δικαιώματα του Ταμείου όπως και στη σύσταση, εάν η αύξηση του κεφαλαίου γίνεται μέσα σε ένα έτος από τη σύσταση της εταιρείας, τοι από την ημερομηνία δημοσίευσης της σύστασης της, Ν. 1759/88 άρθρ. 25 (τα δικ/τα του Ταμείου υπολογίζονται στο ποσό της αύξησης). Σε κάθε άλλη περίπτωση οφείλεται μόνο το 9% στα δικαιώματα του συμβ/φου, όπου αυτά υπολογίζονται σε ποσοστό 1% στο ποσό της αυξήσεως και δεν μπορούν να υπερβούν τις 15.000 δρχ., σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α.

Παράταση διάρκειας: οφείλονται κανονικά τα δικαιώματα του Ταμείου όπως και στη σύσταση, εάν η παράταση διάρκειας γίνει εκπρόθεσμα, δηλ. μετά τη λήξη της. Στην περίπτωση της εμπρόθεσμης παράτασης, οφείλεται ποσοστό 5% στα πάγια δικαιώματα του συμβ/φου. Πάντοτε ωστόσο οφείλεται ο πόρος του Ταμείου 0,5% για τη δημοσίευση. γ) Ανώνυμες Εταιρείες (Α. Ε.)

Σύσταση: Σύμφωνα με το Ν.Δ. 34/1968 αρθρ. 7 παραγρ. 2 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Α.Ν. 148/1967 περί μέτρων προς ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς", η σύσταση ανώνυμης εταιρείας απαλλάσσεται από τον πόρο 1,3% του Ταμείου και οφείλεται μόνο το 1/2 στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα, όπως αυτά ορίζονται στην υπ' αριθμόν 74084/23.10.96 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, δηλ. 62.500 δρχ. (το 1/2 της συμβ/κης αμοιβής των 125.000 δρχ.)

Αύξηση κεφαλαίου: Τα παραπάνω ισχύουν και για την αύξηση του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας.

Παράταση διάρκειας: Για την παράταση διάρκειας των Α. Ε. οφείλονται τα μισά των συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων, όπως αναφέρονται στη σύσταση. δ) Ναυτικές Εταιρείες

Για τη σύσταση των ειδικών ναυτικών εταιρειών του Ν. 959/1979 προβλέπεται απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 58 αυτού. ε) Ναυτιλιακές εταιρείες

Σύσταση: Σύμφωνα με τον κώδικα των νόμων "περί τελών χαρτοσήμου" για τη σύσταση των ναυτιλιακών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης και της συμπλοιοκτησίας, που έχουν σκοπό την εκμετάλλευση είτε πλοίων που ανήκουν στους Έλληνες πλοιοκτήτες, είτε υπό ναυπήγηση πλοίων, θεσπίζεται απαλλαγή που περιλαμβάνει τα δικαιώματα του Ταμείου των παραγράφων 1 και 3 της παρούσης (1,3% και 0,5% για τη δημοσίευση καταστατικού). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται, εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται, τοι: α. τα 4/5 του κεφαλαίου να καλύπτονται με την αξία των εισφερομένων πλοίων σε όλη τη διάρκεια της εταιρείας, β. τα πλοία που εισφέρονται να φέρουν να τεθούν υπό ελληνική σημαία εντός τριμήνου από της υπογραφής του καταστατικού προκειμένου για την κτήση πλοίων από την εταιρεία, εντός μηνός από την κτήση τους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η κτήση του πλοίου πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε έξι μήνες από τη σύσταση, προκειμένου δε για ναυπήγηση πλοίου, πρέπει μέσα στην εξάμηνη προθεσμία να υπογραφεί η σύμβαση της ναυπήγησης. Οι παραπάνω προϋποθέσεις, εάν δεν υφίστανται κατά το χρόνο της κατάρτισης του καταστατικού, πρέπει να αναλαμβάνεται μ' αυτό η υποχρέωση από τους ιδρυτές, όπως αυτές συντρέξουν εντός των προθεσμιών του Νόμου (Απόφ. Δ.Σ. 1740/1963). Οι παραπάνω απαλλαγές δεν αφορούν τα δικαιώματα του συμβ/φου, τα οποία οφείλονται ανάλογα με τη νομική μορφή που έχει η εν λόγω ναυτιλιακή εταιρεία (και ακολούθως οφείλονται σ' αυτά ανάλογα δικαιώματα του Ταμείου).

Αύξηση - Παράταση διάρκειας: Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή τόσο στην αύξηση κεφαλαίου της ναυτιλιακής εταιρείας, όσο και στην παράταση διάρκειας της.

στ) Ιδιότυπες Μεταφορικές Εταιρείες (Ι.Μ.Ε.) Για τη σύσταση, αύξηση κεφαλαίου και την παράταση διάρκειας ιδιότυπης μεταφορικής εταιρείας, θεσπίζεται απαλλαγή από τους πόρους του Ταμείου (1,3% και 0,5% για τη δημοσίευση), κατά τις διατάξεις του Ν. 383/1976 άρθρ. 5 και περιορισμός των συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων στο μισό.

ΔΙΑΛΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η διάλυση προσωπικής εταιρείας και η ανάληψη από τους εταίρους της εταιρικής περιουσίας, υπόκειται στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%), εφόσον και για όσο ποσό οι πόροι δεν καταβλήθηκαν κατά τη σύσταση της εταιρείας κατά τη σύνταξη πράξης τροποποίησης του καταστατικού της. Προκειμένου για διάλυση Ε.Π.Ε., τα παραπάνω ισχύουν μόνο για ανάληψη από τους εταίρους των κερδών, δεδομένου ότι αυτά, σε αντίθεση με το κεφάλαιο, δεν έχουν υπαχθεί σε δικαιώματα του Ταμείου. Για τη διάλυση Α.Ε., δικαιώματα οφείλονται μόνο για την τυχόν καταβαλλόμενη αξία των μετοχών, πέραν της ονομαστικής τους αξίας.

Β. ΕΙΔΙΚΑ

Για τη σύμβαση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων, οφείλονται οι πόροι του Ταμείου των Παραγράφων 1 και 4 της παρούσης εγκυκλίου, οι οποίοι υπολογίζονται στην αξία της εκχωρούμενης μερίδας. Η αξία αυτή πρέπει να είναι πραγματική, διαφορετικά η μη δήλωση της συνιστά καταστρατήγηση των σχετικών διατάξεων. Έτσι στη σύμβαση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων, το πραγματικό τίμημα της αγοραπωλησίας που αποτελεί και την αξία του αντικειμένου της σύμβασης, είναι ίσο με την αξία κτήσης των μεριδίων δηλ. το κεφάλαιο που εισφέρθηκε συν (πλην) την ωφέλεια (ζημία) λόγω της καλής (κακής) πορείας και γενικά της αποδοτικότητας της επιχείρησης.

Συνεπώς, οφείλονται οι πόροι του Ταμείου στην πραγματική αξία των μεταβιβαζομένων μεριδίων, εν όψει μάλιστα και της σχετικής διάταξης στο τέλος του εδαφίου ιστ' της παραγρ. 1 του άρθρου 10 του Ν.Δ. 4114/1960, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα για εξεύρεση της φορολογητέας αξίας της σύμβασης, να λαμβάνεται υπόψη ο προσδιορισμός που γίνεται από αρμόδια αρχή (Σχετική και η με αριθμό 1848/64 απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου). Επομένως, εάν κατά τη σύναψη της σχετικής συμβολαιογραφικής συμβάσεως οι συμβαλλόμενοι δηλώσουν μόνο το ποσό του εισφερθέντος κεφαλαίου (δηλ. μόνο το ποσό των 10.000 για κάθε μερίδιο), τότε στο ποσό αυτό προστίθεται και το τυχόν ποσό της υπεραξίας που προσδιορίστηκε από την αρμόδια Οικονομική Εφορία προκειμένου να υπολογισθούν, οι πόροι του Τ. Ν. Εάν αυτοί δηλώσουν πέραν του κεφαλαίου και την τυχόν ωφέλεια (ισόποση της προσδιορισθείσης) τούτο δεν προστίθεται. Όσον αφορά στη μεταβίβαση μετοχών ανωνύμων εταιρειών, υπάρχει απαλλαγή από τον πόρο του Ταμείου 1,3%, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4, άρθρο 11 του Α.Ν. 148/1967, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2, άρθρο 7 του Ν.Δ. 34/1968. Όπως κρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, η απαλλαγή αυτή παρέχεται και για την εκ χαρακτηριστικής αιτίας μεταβίβαση των παραπάνω μετοχών (Απόφ. 2556/1973), όπως και για τη διανομή τους (Απόφ. 2790/1977). Όμως ο πόρος 9% υφίσταται κανονικά στα δικαιώματα του συμβολαιογράφου.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όταν μετατρέπεται ομόρρυθμη εταιρεία σε ετερόρρυθμη και αντίστροφα, όπως γίνεται δεκτό (ΑΠ. 217/1934, Απόφ. Δ.Σ. 1722/1963 κ.α.), δεν επέρχεται λύση

της μετατρεπόμενης εταιρείας και σύσταση νέας. Επομένως, η πράξη αυτή της μετατροπής, δεν υπόκειται στα δικαιώματα του Ταμείου (1,3%, 9% και 0,5% για δημοσίευση). Για τη μετατροπή προσωπικής εταιρείας Ε.Π.Ε. σε ανώνυμη, οφείλονται μόνο τα δικαιώματα του συμβ/φου από τα οποία τα μισά αποδίδονται στο Ταμείο Νομικών (ενν. για σύσταση Α.Ε.). Επίσης, για τη μετατροπή οποιασδήποτε εταιρείας (πλην ανωνύμου) σε Ε.Π.Ε., βάσει του Ν.Δ. 1297/1972 και του Ν.2166/1993, οφείλεται μόνο το 9% στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα, που περιορίζονται μέχρι του ποσού των 15.000 δρχ. Ακόμη, στην περίπτωση μετατροπής εταιρείας τα μη διανεμηθέντα και μη αναληφθέντα κέρδη αποτελούν περιουσία της μετατρεπόμενης εταιρείας άρα η εισφορά τους στη νέα εταιρεία δεν θεωρούνται νέα κεφάλαια και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε δικαιώματα.

Διευκρινίζεται ότι η τυχόν εισφορά νέων κεφαλαίων σε κάθε περίπτωση μετατροπής, δεν απαλλάσσεται από τα δικαιώματα του Ταμείου, αφού η εισφορά αυτή θα αποτελεί αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας, πλην Α.Ε.

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Υπάρχουν τρεις τρόποι συγχώνευσης ατομικών εταιρικών επιχειρήσεων: α) με σύσταση νέας εταιρείας, β) με απορρόφηση μιας περισσότερων επιχειρήσεων από υφιστάμενη εταιρεία, γ) με εξαγορά μιας περισσότερων επιχειρήσεων από άλλη. Σε κάθε περίπτωση και όσον αφορά στους πόρους του Ταμείου 1,3% και 0,5% (για δημοσίευση), ισχύουν οι απαλλαγές που αναφέρονται παραπάνω σχετικά με τη μετατροπή εταιρειών. Όσον αφορά στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα, στην περίπτωση συγχώνευσης ατομικών εταιρικών επιχειρήσεων σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης προς το σκοπό σύστασης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αυτά, για τη σύσταση αύξηση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., περιορίζονται κατά ανώτατο όριο στις 15.000 δρχ. Στην περίπτωση συγχώνευσης οποιασδήποτε επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρεία, τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα είναι ως επί συστάσεως ανωνύμου εταιρείας (σήμερα 125.000 δρχ.), από τα οποία τα μισά αποδίδονται στο Ταμείο Νομικών.

Τέλος, όσον αφορά στη συγχώνευση πιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το άρθρ. 16 του Ν. 2517/1997, υπάρχει απαλλαγή από τους πόρους του Ταμείου 1,3% και 0,5% για δημοσίευση, τα δε συμβ/κά δικαιώματα, ορίζονται στο ποσό των 5.000.000 δρχ., το μισό από το οποίο οφείλεται στο Τ.Ν. (Ν.Δ. 4114/1960, άρθρ. 10, παρ. Ι, εδαφ. ιστ',περ.γγ' και Α-Δ.Σ. 1249/1959).

22. ΙΣΟΒΙΑ ΠΡΟΣΟΔΟΣ - ΠΑΡΟΧΗ

Η σύμβαση της ισόβιας προσόδου υπόκειται, όπως και κάθε καταρχήν σύμβαση, στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%), υπολογιζόμενων στην αξία της παροχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 14 του Ν.Δ. 118/73.

23. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ή ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Η πράξη κατάθεσης θεώρησης εγγράφου για λήψη βεβαίας χρονολογίας κλπ, δεν υπόκειται στα αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου και στην περίπτωση κατά την οποία, επαναλαμβάνεται στην πράξη το περιεχόμενο του ιδιωτικού εγγράφου που έχει κατατεθεί θεωρηθεί (Απόφ. Δ.Σ. 1141/1957, 3210/1984). Συνεπώς, οφείλεται μόνο το ποσοστό 5% στο σύνολο των παγίων δικαιωμάτων του συμβολαιογράφου.

24. ΜΙΣΘΩΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Η σύμβαση της μίσθωσης πράγματος υπόκειται στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%), υπολογιζόμενοι στα μισθώματα ολόκληρης της μισθωτικής περιόδου. Όταν στη σύμβαση μίσθωσης παρέχεται από τον έναν από τους συμβαλλόμενους (συνήθως από τον εκμισθωτή), το δικαίωμα στον άλλο να παρατείνει, με μονομερή δήλωση του, τη διάρκεια της μίσθωσης για ορισμένο χρόνο (option), τα δικαιώματα του Ταμείου οφείλονται και για τα μισθώματα που συμφωνούνται να καταβληθούν κατά το χρόνο της παράτασης (Απόφ. Δ.Σ. 1709/1963, γνωμ. Εισαγγ. Πρωτ. Σύρου 1600/1968 κ.α.). Αν όμως με το συμβόλαιο της μίσθωσης με ιδιαίτερη πράξη, συμφωνηθεί η εκάστοτε μονομερής δήλωση της παράτασης να γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, η Διοίκηση του Ταμείου δέχτηκε ότι τα δικαιώματα που αναλογούν στα μισθώματα του χρόνου της option, καταβάλλονται κατά τη σύνταξη των σχετικών αυτών πράξεων παράτασης και όχι κατά τη σύναψη της σύμβασης μίσθωσης (Απόφ. 1784/1964, γνωμ. Εισαγγ. Πρωτ. Σύρου 1600/1968 κ.α.). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο μισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να ανεγείρει στο μίσθιο οικοδομήματα τεχνικές εγκαταστάσεις να εκτελέσει οποιοδήποτε έργο βελτίωσης του ως μίσθωμα για τα δικαιώματα του Ταμείου, υπολογίζεται και το ποσό το οποίο ορίζεται ότι θα διατεθεί για το σκοπό αυτό, εφόσον συμφωνείται ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης, τα εν λόγω οικοδομήματα κ.λ.π. θα περιέλθουν στον εκμισθωτή χωρίς αντάλλαγμα (Απόφ. Δ.Σ. 1737/1963, γνωμ. Εισαγγ. Πρωτ. Αθην. 35577/22/6/66). Η λύση αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση κατά την οποία ο μισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να δαπανήσει ορισμένο ποσό για την ενέργεια ερευνητικών εργασιών σε μεταλλεία, λατομεία κ.λ.π. που έχει μισθώσει (Εφετ. Αθ., 5808/1972, Απόφ. Δ.Σ. 2350/1970 κ.α.). Επίσης σημειώνεται ότι στη χρονομεριστική μίσθωση (Ν. 1652/30.10.86, Τεύχος Α', ΦΕΚ 167) που καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου περιορίζονται στο μισό, καθώς και τα αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου, δηλ. 0,65% (άρθρ. 7, Ν. 1652/86). Στη χρηματοδοτική μίσθωση (Ν. 1665/4/12/86, Τεύχος Α', ΦΕΚ 194), έχουμε απαλλαγή από τον πόρο του Ταμείου (1,3%, άρθ. 6 του παραπάνω Νόμου), ενώ σύμφωνα με το άρθρ. 11 παρ. 8 του Ν. 2367/95, τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα ορίζονται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. Ακόμη, σε περίπτωση εγγραφής προσημείωσης σύστασης υποθήκης ενεχύρου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων των εταιρειών αυτού του νόμου από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και από συμβάσεις της παραγρ. 6 του Ν. 1665/86, καθώς επίσης και εξαλείψεις των βαρών αυτών, εφαρμόζεται η διάταξη του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93). Τέλος, σε περίπτωση λύσης μίσθωσης που γίνεται συμβολαιογραφικά η δε μίσθωση έχει συναφθεί με ιδιωτικό έγγραφο διακρίνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Αν ο μισθωτής παραδώσει το μίσθιο την ημέρα υπογραφής της πράξης λύσης τότε δεν οφείλονται δικαιώματα.

β. Αν ο μισθωτής παραμείνει στο μίσθιο και μετά τη λύση της τότε οφείλονται δικαιώματα (1,3% και 9%) ανάλογα: εάν καταβληθούν μισθώματα, στο ποσό που θα καταβληθεί για όλο αυτό το διάστημα, εάν καταβληθεί αποζημίωση χρήσης στο ποσό αυτό, ενώ τέλος, εάν δεν καταβληθεί κανένα ποσό (άνευ ανταλλάγματος) τότε θεωρείται χρησιδάνειο.

γ. Εάν ορισθεί ότι η μίσθωση θα λυθεί μεταγενέστερα της ημερομηνίας υπογραφής του συμβολαίου, τότε οφείλονται κανονικά δικαιώματα του Ταμείου από την ημερομηνία υπογραφής του συμβολαίου για όλο το χρονικό διάστημα μέχρι τη λύση της μίσθωσης.

25. ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Για τις διάφορες πράξεις που συντάσσονται από τους συμβολαιογράφους σχετικά με τον πλειστηριασμό, οφείλονται τα παρακάτω δικαιώματα του Ταμείου.

A. Έκθεση κατακύρωσης

Για την κατακυρωτική έκθεση του πλειστηριασμού, το Ταμείο δεν έχει ιδιαίτερο δικαίωμα αλλά εισπράττει το μισό από την οφειλόμενη συμβολαιογραφική αμοιβή, ως ασφαλιστική εισφορά του συμβολαιογράφου. Στην περίπτωση που πλειστηριάζονται ταυτόχρονα περισσότερα ακίνητα, η παραπάνω αμοιβή οφείλεται, σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση 74084/23.10.1996, με την οποία καθορίζονται τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου: α) στο σύνολο του πλειστηριάσματος, αν όλα τα ακίνητα κατακυρώθηκαν σε έναν υπερθεματιστή και β) χωριστά για κάθε πλειστηριασμό, εφόσον τα ακίνητα κατακυρώθηκαν σε διαφορετικούς υπερθεματιστές (Απόφ. Δ.Σ. 2178/1968). Έτσι για παράδειγμα αν ο πλειστηριασμός αφορά τρία ακίνητα από τα οποία τα δύο κατακυρώθηκαν υπέρ ενός υπερθεματιστή αντί δρχ. 250.000 και 150.000 αντίστοιχα και το τρίτο κατακυρώθηκε σε άλλον αντί δρχ. 400.000, η αμοιβή του συμβολαιογράφου (5% στο πλειστηρίασμα + πάγιο 1.000 δρχ. με όριο αμοιβής 21.000 δρχ.) θα υπολογιστεί χωριστά για τα πλειστηριάσματα των δρχ. 400.000 (250.000 + 150.000) και χωριστά για το πλειστηρίασμα των δρχ. 400.000. Μ' αυτόν τον τρόπο, υπολογίζεται δύο φορές το ανώτατο όριο της συμβολαιογραφικής αμοιβής των 21.000. Αντίθετα, αν στο παραπάνω παράδειγμα τα ακίνητα κατακυρώνονταν υπέρ ενός υπερθεματιστή, η αμοιβή του συμβολαιογράφου θα υπολογιζόταν στο συνολικό πλειστηρίασμα (800.000). Σημειώνεται ότι για την είσπραξη της παραπάνω συμβολαιογραφικής αμοιβής, είναι αδιάφορο αν ο πλειστηριασμός είναι αναγκαστικός, δικαστικός εκούσιος.

Τέλος, αν ο πλειστηριασμός αφορά κινητά πράγματα και στην έκθεση κατακύρωσης δηλώνεται και η παράδοση τους στον υπερθεματιστή, οφείλονται εκτός από το μισό της παραπάνω αμοιβής και κανονικά δικαιώματα (1,3% και 9%) για τη, με αυτόν τον τρόπο, μεταβίβαση των κινητών (Απόφ. Δ.Σ. 2107/1967).

B. Ματαίωση πλειστηριασμού

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 74084/23.10.96, αν ματαιωθεί ο πλειστηριασμός εξαιτίας αναστολής αναβολής, ο συμβολαιογράφος δικαιούται από τον επισπεύδοντα δρχ. 5.000 για την πρώτη ματαίωση και δρχ. 2.500 για κάθε επόμενη. Το μισό από την πάγια αυτή αμοιβή ανήκει στο Ταμείο, σύμφωνα με τη διάταξη του υπεδ. γγ', εδαφ. ιστ', παρ. 1, αρθ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960. Η παραπάνω πάγια αμοιβή του συμβολαιογράφου, οφείλεται ανεξάρτητα από τη σύνταξη του προγράμματος του πλειστηριασμού από δικαστικό επιμελητή συμβολαιογράφο (Απόφ. Δ.Σ. 2903/78). Επίσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πλειστηριασμός τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης του αποτελέσματος του και δεν εγκριθεί αυτό από τον έχοντα το σχετικό δικαίωμα, δεν οφείλεται η αναλογική αμοιβή της έκθεσης κατακύρωσης αλλά η πάγια της ματαίωσης του πλειστηριασμού (Απόφ. Δ.Σ. 1685/1963, 1967/1966 κ.α.). Αν, κατά την ενέργεια του πλειστηριασμού, δεν εμφανιστεί κανένας για να προσφέρει την κατώτερη τιμή που έχει οριστεί, πρόκειται για ματαίωση πλειστηριασμού και συνεπώς, δεν οφείλεται η αναλογική αμοιβή της έκθεσης πλειστηριασμού αλλά η πάγια της ματαίωσης (Απόφ. Δ.Σ. 1920/1965). Αντίθετα, στην περίπτωση κατά την οποία ο πλειστηριασμός ματαιωθεί επειδή δεν καταβλήθηκε το πλειστηριασμό από τον υπερθεματιστή, οφείλεται η αναλογική αμοιβή του συμβολαιογράφου για την έκθεση (Απόφ. Δ.Σ. 2136/1968). Τέλος, αν κατά τη σύνταξη πράξης αναβολής πλειστηριασμού καταβάλλεται μέρος της οφειλής για την οποία ενεργείται αυτός, εκτός από το δικαίωμα ματαίωσης του πλειστηριασμού, οφείλονται και οι

πόροι του Ταμείου (1,3% και 9%) στο ποσό που καταβάλλεται, εφόσον αυτοί δεν έχουν αποδοθεί, είτε κατά τη σύναψη της σχέσης που απορρέει η οφειλή, είτε κατά τη σύνταξη οποιασδήποτε σχετικής μ' αυτή πράξης. Γ. Περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης

Σχετικά με τα δικαιώματα του Ταμείου που οφείλονται στην περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης, ισχύουν ανάλογα τα όσα αναφέρθηκαν στην αγοραπωλησία κινητών και ακινήτων πραγμάτων, αφού η μεταγραφή της περίληψης αυτής (Κ. Πολ. Δικ.) είναι αρκετή για τη μεταβίβαση της κυριότητας τους. Έτσι αν πρόκειται για ακίνητα πράγματα πλοία με ελληνική σημαία, για τη σύνταξη της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης οφείλεται μόνον η εισφορά του συμβολαιογράφου στα αναλογικά δικαιώματα του (9%), ενώ αν πρόκειται για κινητά πράγματα, εκτός της εισφοράς αυτής, οφείλεται και ο πόρος 1,3% στην αξία των κινητών πραγμάτων.

Στην περίπτωση δικαστικού πλειστηριασμού κοινού πράγματος, αν το κοινό πράγμα κατακυρώθηκε σε έναν από τους συγκύριους, τα δικαιώματα για την περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης οφείλονται για την αξία των μεριδίων των υπολοίπων συγκυρίων (Α.Π. 20/1974). Δ. Πίνακας κατάταξης

Για τη σύνταξη πίνακα κατάταξης ο συμβολαιογράφος οφείλει να καταβάλλει στο Ταμείο από τα δικαιώματα του δρχ. πεντακόσιες (500).

Ε. Εξόφληση πίνακα κατάταξης

Για την εξόφληση πίνακα κατάταξης ισχύει ό,τι και για την εξόφληση απαίτησης γενικά. Σημειώνεται ότι τα δικαιώματα του Ταμείου οφείλονται και στην περίπτωση όπου η εξόφληση του πίνακα γίνεται από τον σύνδικο πτώχευσης, με την ιδιότητα του ως εκπροσώπου των δανειστών (Απόφ. Δ.Σ. 2295/1969). Όσον αφορά στο δικαστικό πλειστηριασμό, η δήλωση ενός από τους συγκυρίους ότι συμψηφίζει την απαίτηση του ως συγκύριος με την υποχρέωση του ως υπερθεματιστή, δεν υπόκειται στους πόρους του Ταμείου αλλά μόνο στην εισφορά του συμβολαιογράφου στα πάγια δικαιώματα του (Απόφ. Δ.Σ. 1728/1963). Στις περιπτώσεις στις οποίες λόγω ανεπάρκειας του πλειστηριάσματος εξοφλείται μέρος μόνο της απαίτησης η οποία είναι ασφαλισμένη με υποθήκη προσημείωση στο ακίνητο που εκπλειστηριάζεται και παρέχεται συναίνεση για εξάλειψη της υποθήκης της προσημείωσης που έχει γραφτεί για ποσό μεγαλύτερο από την εξοφλούμενη απαίτηση, οι πόροι του Ταμείου οφείλονται στο ποσό που εξοφλείται και όχι στο μεγαλύτερο ποσό της υποθήκης προσημείωσης (Απόφ. Δ.Σ. 1519/1961). Τέλος, στην περίπτωση της πράξης λήψης πλειστηριάσματος οφείλεται μόνο το 5% στα πάγια δικαιώματα του συμβολαιογράφου εάν έχει προηγηθεί η εξόφληση πίνακα κατάταξης και έχουν αποδοθεί δικαιώματα στο ποσό που εξοφλείται. ΣΤ. Πλειστηριασμός που ενεργείται κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε.

Για όλες τις πράξεις μέχρι το τέλος της αναγκαστικής εκτέλεσης που διενεργούνται με επίσπευση του Δημοσίου Ν.Π.Δ.Δ., κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου είναι τα μισά των οριζομένων στην με αριθμό 74084/96 (ΦΕΚ 995 β') κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, σύμφωνα με την 1033896/2002-4/0016/31-5-2001 (ΦΕΚ 727 β') απόφ. Υπουργού Οικονομικών, τοι 10.500 δραχμές, κατά ανώτατο όριο για την έκθεση πλειστηριασμού και 2.500 δραχμές για την πρώτη ματαίωση και 1.250 δραχμές για κάθε επόμενη.

Διευκρινίζεται πάντως ότι ο πόρος του Ταμείου 1,3% δεν θίγεται και οφείλεται ακέραιος στις περιπτώσεις όπου αυτός πρέπει να καταβληθεί (π.χ.

περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης κινητών). Τέλος σημειώνεται ότι δεν τίγονται τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου που οφείλονται για την εξόφληση του πίνακα κατάταξης.

26. ΠΟΙΝΙΚΗ ΡΗΤΡΑ

Η συνομολόγηση της ποινικής ρήτρας δεν υπόκειται στους πόρους του Ταμείου ακόμα και στην περίπτωση όπου η κύρια σύμβαση στην οποία αναφέρεται, δεν έχει υπαχθεί σ' αυτούς. Αν όμως για ασφάλεια πληρωμής της ποινικής ρήτρας, σε περίπτωση κατάπτωσης της, παρέχεται ασφάλεια, γι' αυτήν οφείλονται οι πόροι του Ταμείου υπολογιζόμενοι στο ποσό της ασφάλειας. Στην περίπτωση όμως κατάπτωσης της ποινικής ρήτρας η οποία διαπιστώνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, οφείλονται οι πόροι του Ταμείου κι αν ακόμη αυτοί καταβλήθηκαν για την κύρια σύμβαση, εκτός κι αν αποδόθηκαν οι πόροι και για την ποινική ρήτρα κατά την παροχή ασφάλειας γι' αυτήν.

27. ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ

Τα δικαιώματα του Ταμείου για τη σύνταξη προσυμφώνου ορίζονται ως εξής: α) ποσοστό 5% στα πάγια δικαιώματα του συμβολαιογράφου, εφόσον δεν καταβάλλεται κανένα ποσό μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου, β) σε περίπτωση καταβολής ποσού μέχρι τη σύνταξη του οριστικού συμβολαίου αποδοχής συναλλαγματικών ανεξάρτητα από τη λήξη τους, οφείλονται: ποσοστό 1,3% και 9% στα δικαιώματα του συμβολαιογράφου, εφόσον η σύμβαση αφορά μεταβίβαση κινητών και ποσοστό 9% σε κάθε άλλη περίπτωση όπου το προσύμφωνο αφορά μεταβίβαση ακινήτου πλοίου, καθώς και εμπράγματος δικαιώματος από επαχθή αιτία που αναφέρονται στο Ν. 1587/1950 (Απόφ. Δ.Σ. 2158α/1968). Στην περίπτωση εκχώρησης δικαιωμάτων που απορρέουν από προσύμφωνο πώλησης κινητού πράγματος, οφείλονται τα αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου στο ποσό που καταβάλλεται για την εκχώρηση. Αντίθετα για την εκχώρηση δικαιωμάτων που απορρέουν από προσύμφωνο πώλησης ακινήτου δεν οφείλεται ο πόρος του Ταμείου 1,3% επειδή καταβάλλεται φόρος μεταβίβασης σύμφωνα με τη διάταξη της παραγρ. 2 του αρθρ. 2 του Ν. 1587/1950. Σημειώνεται ότι προς αποφυγή διπλής φορολογίας εφόσον η σύμβαση συνάπτεται σε εκτέλεση προσυμφώνου (εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί από αυτό αν αυτή παρατάθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα), το ποσό για το οποίο καταβλήθηκαν δικαιώματα πρέπει να εκπέσει από την αξία της σχετικής οριστικής σύμβασης. Επίσης, όπως δέχτηκε η Διοίκηση του Ταμείου (Απόφ. 1902/1965 κ.α.), η σύναψη της οριστικής σύμβασης μετά την εκπνοή της προθεσμίας του προσυμφώνου, δεν συνεπάγεται την καταβολή των δικαιωμάτων του Ταμείου και του συμβολαιογράφου, στην περίπτωση όπου ο αγοραστής έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το οριστικό συμβόλαιο (καταβολή όλου του τιμήματος). Σε περίπτωση κατάργησης προσυμφώνου πώλησης κινητού πράγματος και επιστροφής απλού του καταβληθέντος αρραβώνα, τα δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου οφείλονται εφόσον δεν υφίσταται όρος στο προσύμφωνο για επιστροφή του αρραβώνα απλού, σε περίπτωση ματαίωσης της οριστικής σύμβασης (Απόφ. Δ.Σ. 1597/1962 κ.α.). Στην περίπτωση όμως της κατάργησης προσυμφώνου πώλησης κινητού πράγματος και επιστροφής στον αγοραστή ποσού πέραν του καταβληθέντος αρραβώνα, οφείλονται δικαιώματα για το ποσό αυτό. Επί πράξεως κατάργησης προσυμφώνου ακινήτου: α) αν ο αρραβώνας παραμένει στον πωλητή υπάρχει πόρος αναλογικός 1,3% επί του ποσού του αρραβώνα διότι πρόκειται περί νέας συμβάσεως με αξία το ποσό του μη επιστρεφόμενου αρραβώνα β) εάν ο

αρραβώνας επιστρέφεται εις απλούν υπάρχει αναλογικός πόρος 1,3% διότι δεν είχε καταβληθεί το δικαίωμα του Ταμείου Νομικών κατά τη σύνταξη του προσυμφώνου γ) εάν επιστρέφεται εις διπλούν υπάρχει πόρος 1,3% επί του απλού αρραβώνα δ) εάν το προσύμφωνο αναφέρει καταβολή ποσού μέχρι της συντάξεως οριστικού συμβολαίου και το ποσό αυτό επιστρέφεται, υπάρχει πόρος 1,3% επί του ποσού αυτού ε) εάν στο προσύμφωνο αναφερόταν έκδοση συναλλαγματικών εξοφλητέων μέχρι της συντάξεως οριστικού συμβολαίου και οι συναλλαγματικές αυτές επιστρέφονται αυτούσιες με την πράξη καταργήσεως δεν υπάρχει πόρος 1,3% επί του ποσού αυτών στ) εάν στην πράξη καταργήσεως δεν αναφέρεται τίποτα περί επιστροφής αναφέρεται ότι ρυθμίστηκαν οι μεταξύ των μερών οικονομικές εκκρεμότητες ότι ουδέν ποσό καταβλήθηκε μέχρι της συντάξεως της πράξεως καταργήσεως δεν υπάρχει πόρος του Ταμείου.

28. ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Η σύμβαση του συμβιβασμού υπόκειται κατ' αρχήν στους πόρους του Ταμείου (1,3% + 9%), οι οποίοι υπολογίζονται στο ποσό στο οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη συμβιβάζονται (Απόφ. Δ.Σ. 1739/1963). Η αναγνώριση δικαστικής απόφασης και η παραίτηση από τα ένδικα μέσα που γίνεται με σκοπό να καταστεί αυτή τελεσίδικη και αμετάκλητη, δεν υπόκειται στους πόρους του Ταμείου (Απόφ. Δ.Σ. 1968/1966 και 2289/1969), όπως και παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής άλλων διαδικαστικών ενεργειών (Απόφ. Δ.Σ. 1840/1964, 2163/1968). Στις περιπτώσεις όμως παραίτησης από το δικόγραφο και το δικαίωμα αγωγής, οφείλονται οι πόροι του Ταμείου, διότι κρίθηκε ότι πρόκειται για συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς (Α.Δ.Σ. 1797/1964). Επίσης, οι πόροι του Ταμείου οφείλονται, στην περίπτωση κατάρτισης συμβιβασμού σχετικά με αμφισβητηθέντα κληρονομικά δικαιώματα (Απ. Δ.Σ. 2329/1970), με εξαίρεση την αναγνώριση του δικαιώματος της νόμιμης μοίρας. Τέλος, αναφέρεται ότι σε συμβιβασμούς που αφορούν κληρονομιά, κληροδοσία και δωρεά προς το Κράτος και Κοινωφελή Ιδρύματα υπέρ σκοπών που διέπονται από τον Α.Ν. 2039/1939, τα δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου περιορίζονται στο μισό, χωρίς να υπερβαίνουν τις 1.000 δρχ. (Ν.Δ. 4114/60, άρθρο 10, παρ. 1 εδαφ. 1στ' και απόφαση Υπουργού Δικαιοσύνης 109190/1948- ΦΕΚ 41/1949 τ. Β'.

29. ΤΟΚΟΙ

Η εξόφληση απαίτησης από τόκους, κατ' αρχήν, υπόκειται στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%). Όταν συνάπτεται συμφωνία για τόκους, δεν οφείλονται οι πόροι του Ταμείου, διότι η δημιουργία της απαίτησης από τους τόκους εξαρτάται από τη διαδρομή του χρόνου. Το ίδιο ισχύει και όσες φορές συμφωνείται ειδικά ο τρόπος και ο χρόνος της καταβολής των τόκων αυτά ενσωματώνονται στο κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα αποδιδόμενο κεφάλαιο εκδίδονται συναλλαγματικές για εξασφάλιση τους (Απόφ. Δ.Σ.2182/1968). Έτσι οφείλονται δικαιώματα μόνο για την εξόφληση πραγματικών και όχι τεκμαρτών τόκων.

30. ΥΠΟΘΗΚΗ

Οι πόροι του Ταμείου οφείλονται στο ποσό για το οποίο παρέχεται το δικαίωμα εγγραφής της υποθήκης της προσημείωσης.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει καταρτισθεί συμβολαιογραφικά η σχέση άλλη παρεπόμενη σύμβαση η εξόφληση της απαίτησης που απορρέει απ αυτήν και συνεπώς δεν έχουν αποδοθεί για τη σχέση οι πόροι του Ταμείου, αυτοί

οφείλονται για την παρεχόμενη συμβολαιογραφικά συναίνεση για εξάλειψη της τυχόν εγγραφείσης μ' αυτήν υποθήκης προσημείωσης, ανεξάρτητα της εγκυρότητας της εγγραφής και της νομιμότητας του τίτλου, βάσει του οποίου έχει εγγραφεί (Απόφ. Δ.Σ. 1609/1962, 1878/1965) και ανεξάρτητα αν αυτή έχει αποσβεσθεί (Απόφ. Δ.Σ. 2275/1969). Ειδικότερα, σε εξάλειψη προσημείωσης που έχει τραπεί σε υποθήκη για μικρότερο ποσό, οι πόροι οφείλονται για το ποσό της υποθήκης και όχι της προσημείωσης. Η συναίνεση για εξάλειψη υποθήκης προσημείωσης σ' ένα από τα ακίνητα στα οποία έχει εγγραφεί, υπόκειται (Απόφ. Δ.Σ. 2243/1969) στους πόρους του Ταμείου, οι οποίοι υπολογίζονται για κάθε ένα από τα ελευθερούμενα ακίνητα στο ποσό που προκύπτει από τη διαίρεση του ποσού της υποθήκης της προσημείωσης, με τον αριθμό των βεβαρημένων ακινήτων. Αν πρόκειται για ενιαία έκταση από την οποία ελευθερώνονται διαιρεμένα τεμάχια, τα δικαιώματα υπολογίζονται στο ποσό της υποθήκης προσημείωσης ανάλογα με το εμβαδόν του τεμαχίου που ελευθερώνεται και της όλης έκτασης (Απόφ. Δ.Σ. 2719/1976). Όταν με διάφορες δικαστικές αποφάσεις εγγράφονται περισσότερες από μία υποθήκες προσημείωσης για το ίδιο ποσό και για ασφάλεια της ίδιας απαίτησης, στους πόρους του Ταμείου υπόκειται η συναίνεση για εξάλειψη της μίας από αυτές (Απ. Δ.Σ. 2081/1967). Τέλος, με την Α.Δ.Σ. 3659/93 κρίθηκε ότι εάν εγγραφεί υποθήκη για ασφάλεια δανείου που καταρτίστηκε με ιδιωτικό έγγραφο τα δικαιώματα του Ταμείου (1,3%+9%) οφείλονται στο ποσό του δανείου και όχι στο μικρότερο ποσό της υποθήκης. Επίσης, σύμφωνα με την 3672/93 Α.Δ.Σ. εάν εγγραφεί υποθήκη για ασφάλεια απαιτήσεων από σύμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού τα δικαιώματα του Ταμείου (1,3%+9%) οφείλονται στο ποσό του αλληλόχρεου λογαριασμού που υπάρχει κατά την ημέρα υπογραφής της πράξης της παροχής υποθήκης.

31. ΧΡΗΣΙΔΑΝΕΙΟ

Η σύμβαση του χρησιδανείου υπόκειται στους πόρους του Ταμείου (1,3% και 9%), οι οποίοι υπολογίζονται στην αξία του χρησιδανείου, όπως αυτή προσδιορίζεται με τις διατάξεις του άρθ. 15 του Ν.Δ. 118/1973.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Όπως είναι γνωστό, με πολλές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, θεσπίζεται μερική ολική απαλλαγή από τέλη, φόρους κλπ. Στις περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτές, η απαλλαγή αφορά και στα δικαιώματα του Ταμείου Νομικών, μάλιστα σε ορισμένες απ' αυτές και στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα. Σχετικά με τις παραπάνω απαλλαγές, έχουν γίνει δεκτά τα ακόλουθα:

α) Όταν στην απαλλακτική διάταξη αναφέρεται ότι παρέχεται απαλλαγή από δικαιώματα, εισφορές, κρατήσεις "υπέρ τρίτων", ως και "εκ πάσης άλλης επιβαρύνσεως", "εκ πάσης κρατήσεως" "εκ παντός δικαιώματος", κρίθηκε ότι περιλαμβάνονται οι άμεσοι πόροι του Ταμείου. Αντίθετα, όταν στη διάταξη αναφέρεται "εκ παντός φόρου τέλους", κρίθηκε ότι δεν περιλαμβάνονται οι πόροι του Ταμείου. Όσον αφορά στην αναλογική αμοιβή του συμβολαιογράφου, κρίθηκε ότι η απαλλαγή "εκ παντός δικαιώματος" δεν περιλαμβάνει κι αυτήν αλλά μόνο τα φορολογικού χαρακτήρα δικαιώματα του Δημοσίου τρίτων (Α.Π. 574/1962, γνωμ. Ν.Σ.Κ. 484/1959 κ.α.).

β) Όταν σε δεδομένη περίπτωση, υπάρχει υποκειμενική απαλλαγή υπέρ του ενός των συμβαλλομένων, δεν απαλλάσσεται η σύμβαση, ενώ αντίθετα, όταν παρέχεται αντικειμενική απαλλαγή υποκειμενική υπέρ των δύο συμβαλλομένων, η σύμβαση απαλλάσσεται από τα δικαιώματα του Ταμείου.

γ) Οι παρεπόμενες συμβάσεις κύριας σύμβασης που απαλλάσσεται από τα δικαιώματα του Ταμείου, δεν υπόκεινται επίσης στους πόρους του Ταμείου, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο Νόμο.

δ) Το Δημόσιο δεν απολαμβάνει υποκειμενικής αντικειμενικής απαλλαγής από τα δικαιώματα του Ταμείου, αφού δεν υφίσταται σχετική διάταξη Νόμου (Α.Π. 42/1959, 6/1962 κ.α.).

ε) Επίσης, όσες μειώσεις απαλλαγές υπήρχαν πριν την ισχύ του Κώδικα του Ταμείου, διατηρήθηκαν με τη διάταξη της εξαίρεσης 4 του υπεδ. αα', εδαφ. ιστ', παραγρ. 1, αρθ. 10 του Ν.Δ. 4114/1960.

Ενδεικτικά παρακάτω αναφέρονται οι συνηθέστερες αντικειμενικές υποκειμενικές απαλλαγές από τους πόρους του Ταμείου και των αναλογικών δικαιωμάτων του συμβολαιογράφου. Τέλος, ορισμένες απαλλαγές αναφέρονται στις παραγράφους των οικείων συμβάσεων.

1. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Με τις διατάξεις των άρθρων 12 (όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του αρ. 2 του Ν. 5277/31) και 34 (όπως ερμηνεύθηκε με το αρ. 8 του Ν. 5277/31 και συμπληρώθηκε με το αρ. 1 του Α.Ν. 18/19.11.35) του Ν. 4332/1929, όπως αυτές ισχύουν, παρέχονται ορισμένες απαλλαγές για τις υποθήκες υπέρ της Α.Τ.Ε., ως και υποκειμενική απαλλαγή της Α.Τ.Ε.

Η πράξη παροχής συναινέσεως για εγγραφή εξάλειψη υποθήκης δεν περιλαμβάνεται στις παραπάνω διατάξεις (Δ.Σ. 1437/1960, 1950/1966 Πρ. Εφ. Θεσ. 224-225/1956).

Επίσης τα δάνεια που χορηγεί η Α.Τ.Ε. δεν απαλλάσσονται από τους πόρους του Ταμείου, όπως κρίθηκε από το Δ.Σ. (Απόφ. 1950/1966, 2482/1972, 2219/1968)

2. ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΟΙΚΟΔ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

Η μεταβίβαση ακινήτων και η παροχή δανείων από τον Οργανισμό αυτό στα μέλη του, απολαύουν των απαλλαγών του άρθρου 2 του Ν.Δ. 2906/1954. Με το Ν.Δ. 89/1973 (ισχύς 27/7/1973), άρθρο 14 (ΦΕΚ 160), οι απαλλαγές αυτές παρέχονται με τις προϋποθέσεις που υπάρχουν για τη στέγαση των δημοσίων υπαλλήλων.

3. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στις βιομηχανικές περιοχές προβλέπονται ορισμένες απαλλαγές με το άρθρο 4 του Ν. 4458/1965, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2359/95, σύμφωνα με το οποίο: "Κάθε δικαιοπραξία που αφορά την εκ μέρους του φορέα του δικαιώματος οργάνωσης και εκμετάλλευσης της βιομηχανικής περιοχής, απόκτηση της κυριότητας των αναγκαίων για την ίδρυση της εδαφικών εκτάσεων κτισμάτων και των συναφών άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων τη μεταβίβαση απ' αυτόν σε τρίτους δικαιώματος κυριότητας τη σύσταση άλλης ενοχικής σχέσης και γενικά κάθε εμπράγματη ενοχική δικαιοπραξία που αφορά έκταση προοριζόμενη για την οργάνωση βιομηχανικής περιοχής κτίριο για εγκατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. β' του παρόντος, βιοτεχνικών επιχειρήσεων, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, δικαίωμα άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., δήμων και κοινοτήτων και κάθε τρίτου. Σε κάθε περίπτωση, τα δικαιώματα συμβολαιογράφου, αμίσθου εμμίσθου υποθηκοφύλακα, για τη μεταγραφή των πιο πάνω δικαιοπραξιών, δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις τριάντα χιλιάδες (30.000) δρχ. για το συμβολαιογράφο και τις δέκα χιλιάδες (10.000) δρχ. για τον υποθηκοφύλακα".

Τέλος, σύμφωνα με το αρ. 4 παραγρ. 2 του Ν. 4458/1965, το δικαίωμα του Ταμείου Νομικών για συμβάσεις δανείων άλλων συμβάσεων χρηματοδότησης που συνάπτονται από το φορέα του δικαιώματος οργάνωσης και εκμετάλλευσης της βιομηχανικής περιοχής των προσώπων που ασκούν την επιχείρηση στην περιοχή αυτή, ως και επί σύστασης εξάλειψη υποθήκης σύμβασης ενεχύρου για ασφάλεια των παραπάνω δανείων άλλων χρηματοδοτήσεων και των τόκων τους, περιορίζονται στο 1/5.

Στα περιορισμένα δικαιώματα της παραπάνω παραγράφου, όπως γίνεται δεκτό, δεν υπάγονται: α) οι συμβάσεις δανείων άλλων χρηματοδοτήσεων σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε βιομηχανική περιοχή για επενδύσεις εκτός αυτής και β) οι συμβάσεις δανείων άλλων χρηματοδοτήσεων για κεφάλαια κίνησης.

4. ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Με τη διάταξη του αρθρ. 20 παρ. 1 του Ν.Δ. 650/1970, παρεχόταν υποκειμενική απαλλαγή για τα γυμναστήρια. Η απαλλαγή αυτή καταργήθηκε από 21.8.1976 με το Ν. 423/1976 και αντ' αυτής θεσπίστηκε με το άρθρ. 18 του νόμου αυτού, εξομοίωση των γυμναστηρίων με τα κοινωφελή ιδρύματα.

Επίσης με το άρθρο 2 του Ν. 1070/1980, θεσπίστηκε απαλλαγή για τις δωρεές των προσώπων που αναφέρονται στη διάταξη προς τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, για έργα αθλητισμού.

Τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 1, εδάφ. η' του Ν. 1070/1980, τα αθλητικά σωματεία εξομοιώνονται με τα κοινωφελή ιδρύματα.

5. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 394 του Π.Δ. 410/95, ΦΕΚ 231 Α', οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές κοινοτικές επιχειρήσεις, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, απαλλάσσονται από κάθε δημόσιο, δημοτικό, κοινοτικό λιμενικό φόρο, άμεσο έμμεσο, δασμό, τέλος, χαρτόσημο, δικαστικό ένσημο και εισφορά υπέρ οποιουδήποτε ταμείου, θεσπίζεται δηλ. υποκειμενική απαλλαγή. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 238 του ίδιου Προεδρικού Διατάγματος, οι συμβάσεις για τη συνολογία δανείων προς δήμους και κοινότητες καθώς και προς δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα του Κώδικα, τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων και τις αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, απαλλάσσονται από τον πόρο 1,3% του Γ.Ν. Όσον αφορά στα συμβολαιογραφικά δικαιώματα για τις συμβάσεις δανείων, αυτά περιορίζονται στο 1/2 και δεν μπορούν αν υπερβούν τις 7.000 δρχ. Τέλος, σύμφωνα με το αρ. 5, παράγρ. 4, εδάφ. β' του Ν. 2052/92, η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του αρθρ. 4 του Π.Δ. 5/86 (ΦΕΚ 2 Α) υποθήκη υπέρ δήμων για οφειλή ρυμοτομούμενου ακινήτου, απαλλάσσεται από το τέλος χαρτοσήμου και εισφορά οποιουδήποτε Ταμείου τρίτου.

6. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΗΣ (ΔΕΠΟΣ)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Π.Δ. 811/1980, θεσπίζεται υποκειμενική απαλλαγή υπέρ της παραπάνω επιχείρησης ως και ορισμένες άλλες απαλλαγές που ισχύουν για τις δημόσιες επενδύσεις.

7. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (Δ.Ε.Η.)

Για τις συμβάσεις που συνάπτονται από τη Δ.Ε.Η. παρέχεται απαλλαγή από τα δικαιώματα του Ταμείου, βάσει του άρθρου 35 του Β.Δ. της 28/1/1951 (Δ.Σ. 2261/1969).

8. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι συμβάσεις που συνάπτονται για την εκτέλεση έργων ενταγμένων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων απαλλάσσονται από τα δικαιώματα του Ταμείου με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Ν.Δ. 2957/1954 και στην Υπουργική Απόφαση ΧΔ 9035/1973, σύμφωνα με την κοινή απόφαση των Υπουργών Συντονισμού και Οικονομικών 43115/1952. Όταν το έργο εκτελείται αφενός με δάνειο από πίστωση του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και αφετέρου από εισφορά ιδιώτη, απαλλάσσεται μόνο το τμήμα της αξίας του έργου που καλύπτεται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (Δ.Σ. 2148/1968). Οι συμβάσεις εργολαβίας για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων μη ενταγμένων στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, δεν απαλλάσσονται βάσει των παραπάνω διατάξεων (Δ.Σ. 1189/1958).

9. ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΠΝΟΥ

Με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 3758/1957, θεσπίζεται υποκειμενική απαλλαγή υπέρ του Οργανισμού αυτού.

10. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ (Ε.Λ.Τ.Α.)

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.Δ. 496/1970 "περί οργάνωσης και λειτουργίας των Ταχυδρομείων" (ΦΕΚ 73), τα Ε.Λ.Τ.Α. ως επιχείρηση κοινής ωφέλειας με αποκλειστικό μέτοχο το Κράτος, απαλλάσσονται υποκειμενικά από τους πόρους του Ταμείου.

11. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ (Ε.Τ.Β.Α.)

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του 2359/95 "περί εξυγιάνσεως της Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε.", τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα ορίζονται σε 100.000 δρχ. κατά ανώτατο όριο για όλες τις συμβάσεις στις οποίες μετέχει η Ε.Τ.Β.Α.

12. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (Ε.Ο.Τ.)

Με το άρθρο 12 του Α.Ν. 1565/1950, καθιερώνεται υποκειμενική απαλλαγή για τον Ε.Ο.Τ. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγρ. 17 του Ν. 2160/93, σε περίπτωση μακροχρόνιας μίσθωσης ακινήτων ιδιοκτησίας του Ε.Ο.Τ., καθώς και ακινήτων που διαχειρίζεται η κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, δεν οφείλεται ο πόρος του Ταμείου 1,3% και τα δικαιώματα του Συμβολαιογράφου περιορίζονται στο 10% των κάθε φορά προβλεπομένων.

13. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ (Ε.Υ.Δ.Α.Π.)

Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 1068/1980, οι συμβάσεις που αφορούν μεταβίβαση στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. κάθε περιουσιακού στοιχείου και γενικά εμπράγματος ενοχικού δικαιώματος, απαιτήσεως υποχρέωσης, οι δανεικές συμβάσεις ως και η εγγραφή υποθήκης προσημειώσεως σε ακίνητα της, απαλλάσσονται του πόρου του Ταμείου 1,3%.

14. ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (Ι.Κ.Α.)

Σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1 του Ν. 1846/1951, το Ι.Κ.Α. απαλλάσσεται υποκειμενικά ενώ με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, οι προμήθειες του Ι.Κ.Α., καθώς και τα εκτελούμενα για λογαριασμό του έργα και οι μισθώσεις, απαλλάσσονται από τα δικαιώματα του Ταμείου. Όπως κρίθηκε από τη διοίκηση του Ταμείου (Απ. 2219/68), στην παραπάνω απαλλαγή δεν περιλαμβάνεται η περίπτωση της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης αυτοκινήτου.

15. ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ Α.Ν. 2039/1939

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10, εδάφ. ιστ', περίπτωση αα', εξαιρ. 2 του Ν.Δ. 4114/60, ο πόρος του Ταμείου 1,3% μειώνεται στο 1/4 προκειμένου για τη σύσταση Ιδρυμάτων Φιλανθρωπικών και Κοινωνικών σκοπών. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Β.Δ. 3/14.9.1948, όλες οι πράξεις μεταγραφής, εγγραφής υποθήκης, προσημείωσης και κατάσχεσης που αφορούν κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές υπέρ Κοινωνικών Ιδρυμάτων και σκοπών που διέπονται από τις διατάξεις του Α.Ν. 2039/1939, απαλλάσσονται από το δικαίωμα 1.25% του Τ.Ν. για τη μεταγραφή.

16. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (Ι.Γ.Μ.Ε.)

Με το Ν. 272/1976 άρθρο 13, παρ. 6, θεσπίζεται υποκειμενική απαλλαγή για το Ι.Γ.Μ.Ε.

17. ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (Κ.Ε.Δ.)

Για την εταιρεία αυτή θεσπίζεται υποκειμενική απαλλαγή με το άρθρο 11 του Ν. 973/1979.

18. ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ

Για τη μεταβίβαση δικαιώματος μεταλλειοκτησίας ως και δικαιωμάτων από άδεια μεταλλευτικών ερευνών, παρέχεται απαλλαγή από τους πόρους του Ταμείου με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 87, 173, 175 και 176 του Ν.Δ. 210/1973, "περί μεταλλευτικού κώδικα (ΦΕΚ 277)".

19. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 99 του Π.Δ. 30/96 (ΦΕΚ 21), οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τα ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα των άρθρων 73 και 74, οι αμιγείς επιχειρήσεις των περιπτώσεων α και β της παραγράφου 1 του άρθρου 75 του παραπάνω Π.Δ., απαλλάσσονται από τον πόρο του Ταμείου 1.3% όπως οι δήμοι και οι κοινότητες (βλέπε παράγραφο 5 του παρόντος κεφαλαίου). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 96, οι συμβάσεις για τη συνολογία των δανείων από μέρους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, απαλλάσσονται του πόρου του Ταμείου (1.3%), τα δε συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο 1/2.

20. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ (Ο.Σ.Κ.) ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Με τη διάταξη της παραγρ. 7 του άρθρου 16 του Α.Ν. 627/1968, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 513/1976, θεσπίζεται απαλλαγή για τις δωρεές στο Δημόσιο, τον Οργανισμό Σχολικών Κτηρίων τα σχολικά ταμεία, για ανέγερση σχολικών κτιρίων. Επίσης με την παραγρ. 1 του άρθρου 14 του Α.Ν.

627/1968, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 513/1976, θεσπίζεται απαλλαγή υποκειμενική για τον Ο.Σ.Κ. και τα σχολικά Ταμεία.

21. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Για τα Πανεπιστήμια θεσπίζεται υποκειμενική απαλλαγή με τη διάταξη της παραγρ. 6 του άρθρου 9 του Ν. 641/1977, καθώς επίσης έχουν όλες τις απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις περί Δημοσίων Επενδύσεων (βλ. παράγραφο 8). Η διάταξη αυτή επεκτάθηκε και σε όλα τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ν.Δ. 2592/1953 με το άρθρο 20 του Ν. 1076/1980.

22. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 46α του Ν. 1892/90 που προστέθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/91 (ΦΕΚ 206 Α') η σύμβαση μεταβίβασης του ενεργητικού προβληματικής επιχείρησης που προβλέπεται από την παράγραφο 7 του άρθρου 46 Α, οι συνεπεία αυτής μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη προς πραγμάτωση αυτής απαλλάσσονται από το δικαίωμα 1.3% του Τ. Ν. Επίσης, απαλλάσσεται του παραπάνω πόρου του Ταμείου η πράξη εξόφλησης του τιμήματος και των τόκων αυτού, η παρεχόμενη εγγύηση για την ασφάλεια του πιστούμενου τιμήματος και των τόκων (έγγραφο Υπουργείου Οικονομικών 1026752/2540/0014-19/3/93). Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του Ν. 2244/7-10-94 (ΦΕΚ 168) απαλλάσσονται εκτός των παραπάνω και η παραχώρηση και εγγραφή υποθήκης για την εξασφάλιση της πληρωμής του πιστούμενου τιμήματος εξαγοράς του ενεργητικού των υπό εκκαθάριση επιχειρήσεων. Όσον αφορά τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα αυτά περιορίζονται στο 30% των κάθε φορά προβλεπομένων για όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις.

23. ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ (Τ.Π.Κ.Δ.)

Το Τ.Π.Κ.Δ. απολαύει υποκειμενικής απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 4 του Α.Ν. της 19-20/11/1935.

24. ΤΑΜΕΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. απολαύει υποκειμενικής απαλλαγής όπως και αντικειμενικής για τα εκτελούμενα έργα του, σύμφωνα με το άρθρο 15, παρ. 1 του Ν.Δ. 1017/1971.

25. ΥΠΟΘΗΚΕΣ (Απαλλαγές)

- **Ν.1439/15.5.84.** Σύμφωνα με το άρθρο 12, παραγρ. 2 τα έγγραφα που συντάσσονται σε εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και αφορούν την παροχή εμπράγματης ασφάλειας από μέρους των εγχώριων καπνοβιομηχανιών και των εισαγωγέων καπνοβιομηχανικών προϊόντων από κράτη - μέλη της Ε.Ο.Κ. για την πίστωση του φόρου κατανάλωσης καπνού, απαλλάσσονται από τον πόρο 1,3% του Ταμείου. Τα δε συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο μισό χωρίς να μπορούν να υπερβούν τις 15.000 δρχ. κατά περίπτωση.

- **Ν.Δ.3079/1954** άρθρο 3, παράγραφος 1. Η παροχή καθώς και η εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα των φορολογουμένων τρίτων προς εξασφάλιση του φόρου κληρονομιάς δωρεάς, απαλλάσσεται από τον πόρο 1,3% του Ταμείου. Τα δε συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο μισό χωρίς να μπορούν να υπερβούν τις 1.000 δρχ.

- Ν.Δ. 4242/1962, άρθρο 13, παράγραφος 1. Η εγγραφή υποθήκης που ενεργείται με επιμέλεια του Δημοσίου δυνάμει νόμου προς εξασφάλιση απαιτήσεων του, ως και η εξάλειψη της, απαλλάσσονται από τον πόρο 1,3% του Ταμείου, με εξαίρεση τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα που ορίζονται σε 100 δρχ. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, η παροχή δικαιώματος υποθήκης ως και η εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα των πρακτόρων του Εθνικού Λαχείου τρίτων προς εξασφάλιση πληρωμής του αντιτίμου των γραμματίων που παραδίδονται από το Δημόσιο στους πράκτορες, απαλλάσσονται από τον πόρο του Ταμείου, ενώ τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο μισό, χωρίς να μπορούν να υπερβούν τις 1.000 δρχ. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή και για την παροχή συναίνεσης για εξάλειψη της προσημειώσεως που έχει εγγραφεί υπέρ του Δημοσίου (Απόφ. Δ.Σ. 1673/1963).

- Ν. 2052/92, άρθρο 5 παράγραφος 4, εδάφιο β'. Η υποθήκη που εγγράφεται υπέρ του Δήμου, η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. 5/1986 (ΦΕΚ 2Α'), απαλλάσσεται από τον πόρο του Ταμείου 1,3%. (βλέπε και παράγ. 5 του παρόντος κεφαλαίου).

- **ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΗΚΕΣ Ν.Δ. 4419/1964**, άρθρο 5, παράγ. 1. Η παροχή δικαιώματος εγγραφής ναυτικής υποθήκης, η εγγραφή υποθήκης και εξάλειψης αυτής, η σύνταξη δανειακής σύμβασης ασφαλιζόμενης με υποθήκη σε πλοία, η τυχόν εισφορά των πλοίων σε Α.Ε. και γενικά η ίδρυση της εταιρείας αυτής, οι μετοχές που εκδίδονται απ' αυτήν, η αύξηση του κεφαλαίου της και η τυχόν παράταση του χρόνου διάρκειας της, απαλλάσσονται καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του πλοίου υπό ελληνική σημαία από τους πόρους του Ταμείου 1,3% και 9%. Επίσης, σύμφωνα με τον Α.Ν. 181/1967, οι απαλλαγές του άρθρου 5 του προαναφερθέντος Ν.Δ., ισχύουν και για τα πλοία που ναυπηγούνται στην Ελλάδα των οποίων η ναυπήγηση δανειοδοτείται με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου από Ελληνικές Τράπεζες αλλοδαπές Ν.Π.Δ.Δ. που λειτουργούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Ν. 814/1978, άρθρο 57, παράγ. 1, εδάφ. α', οι ναυπηγήσεις, μετασκευές, επισκευές και γενικά οι συντηρήσεις των πλοίων υπό ελληνική σημαία ξένη, πλωτών ναυπηγημάτων του Ν. 457/1976, θαλάσσιων εγκαταστάσεων και πλωτών κατασκευών του άρθρου 36 του Ν. 468/1976, εφόσον η δαπάνη τους καλύπτεται με εισαγωγή ξένου συναλλάγματος μη υποχρεωτικώς εκχωρητέου, ως και η ασφαλιζόμενη με υποθήκη σ' αυτά σύμβαση δανείου, η παροχή δικαιώματος ναυτικής υποθήκης, η εγγραφή υποθήκης και η εξάλειψη αυτής, απαλλάσσονται από τον πόρο 1,3% του Ταμείου. Ακόμη, σύμφωνα με την απόφ. 2922/1991 Σ.τ.Ε. για να έχει εφαρμογή η διάταξη του Ν.Δ. 4419/1964, πρέπει η κύρια σύμβαση που ασφαρίζεται με τη ναυτική υποθήκη να αφορά γενικά ναυτιλιακή δραστηριότητα και μόνο. Τέλος, εάν για πρόσθετη εξασφάλιση απαίτησης που δη έχει ασφαλισθεί με υποθήκη σε πλοίο, έχουμε παροχή υποθήκης σε ακίνητα, η τελευταία δεν υπόκειται σε αναλογικά δικαιώματα του Ταμείου και του συμβολαιογράφου (Απόφ. Δ.Σ. 2716/1976).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε 1. ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΟΡΩΝ

Η είσπραξη και απόδοση στο Ταμείο των πόρων του έχει ανατεθεί από το νόμο στους Συμβολαιογράφους (άρθρο 1 Β.Δ. 6/11-9-1939, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 47 του Ν.Δ. 4114/1960 και άρθρο 6 κοινής απόφασης Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης με αριθμό 74084/23-10-1996 (ΦΕΚ 995 Β').

2. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ

Οι πόροι του Ταμείου αποδίδονται με κατάθεση είτε στα γραφεία του Ταμείου είτε στα καταστήματα της Εθνικής Τράπεζας και εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε μήνα για τις εισπράξεις του προηγούμενου μήνα όπως ορίζεται από το άρθρο 1 του Π.Δ. 293/1998 ΦΕΚ 212 Α'. Η απόδοση θα γίνεται με ειδική κατάσταση, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι κατά μήνα συντασσόμενες συμβολαιογραφικές πράξεις με απόλυτη αριθμητική σειρά, πλην των διαμαρτυρικών, τα οποία θα καταχωρούνται συνολικά, όπως στη σχετική ένδειξη της κατάστασης (σχετικές και οι 3873 και 3886/98 αποφάσεις του Δ.Σ.). Η άνω κατάσταση που θα διατίθεται από το Ταμείο τους κατά τόπους συμβολαιογραφικούς συλλόγους θα συντάσσεται εις διπλούν και θα φέρει την υπογραφή και τη σφραγίδα του συμβολαιογράφου. Εάν η κατάθεση γίνεται σε κατάσταση της Εθνικής Τράπεζας θα εκδίδονται τρία (3) γραμμάτια εισπραξής, το ένα για το συνολικό ποσό της στήλης ΣΤ της κατάστασης, ένα για το συνολικό ποσό της στήλης Ζ και ένα γραμμάτιο για το συνολικό ποσό της στήλης Η. Το πρωτότυπο της κατάστασης μαζί με τα αντίγραφα των αποδείξεων καταβολής θα αποστέλλονται στο Ταμείο με ευθύνη του συμβολαιογράφου και μέχρι τη 15η του μήνα που γίνεται η πληρωμή.

3. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Στην περίπτωση της εκπρόθεσμης απόδοσης των δικαιωμάτων του Ταμείου, αυτά καταβάλλονται έντοκα σύμφωνα με τη διάταξη της παραγ. 1 του άρθρου 29 του Ν.Δ. 4114/1960 (Απόφ. Δ.Σ. 1778/1964) και με το εκάστοτε επιτόκιο υπερημερίας, υπολογιζόμενου του τόκου από τη λήξεως της πιο πάνω προθεσμίας (Α.Δ.Σ. 3886/1998).

Για τη μη απόδοση τη μη εμπρόθεσμη απόδοση των δικαιωμάτων του Ταμείου (συμπεριλαμβανομένης και της ασφαλιστικής εισφοράς) επιβάλλεται από το Διοικητικό Συμβούλιο πρόστιμο μέχρι το διπλάσιο του μη καταβληθέντος μη προσηκόντως καταβληθέντος πόρου σύμφωνα με την διάταξη της παραγ. 3 του άρθρου 29 του Ν.Δ. 4114/1960, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του Ν. 730/1977. Πέραν αυτών, προβλέπονται και βαρύτερες κυρώσεις σύμφωνα με την παραγ. 2 του άρθρου 29 του παραπάνω Ν.Δ. για την περίπτωση της αδικαιολόγητης καθυστέρησης καταβολής δικαιωμάτων του Ταμείου που έχουν εισπραχθεί.

4. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΣΟΥ

Τα ποσά που καταβλήθηκαν στο Ταμείο, χωρίς νόμιμη αιτία με αποδεικτικό πληρωμής επιστρέφονται άτοκα στον δικαιούχο συμψηφίζονται με τυχόν σε βάρος του υφισταμένη οφειλή. Αχρεώστητη καταβολή δικαιωμάτων υπάρχει όταν αυτά καταβλήθηκαν α) για πράξη που δεν υπόκειται που απαλλάσσεται από τα δικαιώματα κατά την κείμενη νομοθεσία β) πλέον των νομίμων δικαιωμάτων και γ) δύο φορές για την ίδια αιτία. Το δικαίωμα επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών παραγράφεται μετά πενταετία από την ημερομηνία της καταβολής σύμφωνα με την διάταξη της παράγ. 4 του άρθρου 27 του Ν.Δ. 4114/1960.

5. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΡΩΝ

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγ.1 του άρθρου 38 του Ν. 2830/2000 ΦΕΚ 96 Α' "περί κωδικός συμβολαιογράφων" η αξίωση του Ταμείου Νομικών προς καταβολή των δικαιωμάτων του παραγράφεται μετά παρέλευση δέκα ετών από το τέλος του έτους που καταρτίστηκε η πράξη. Από τη Διοίκηση του Ταμείου (απόφ. 3993/30-5-2001) έγινε δεκτό ότι η ασφαλιστική εισφορά των συμβολαιογράφων

παραγράφεται μετά την παρέλευση εικοσαετίας, σύμφωνα με το άρθρο 249 Α.Κ., καθ' όσον κρίθηκε ότι αυτή δεν εμπίπτει στην δεκαετή παραγραφή που θεσπίζεται με την πιο πάνω διάταξη. Όσον αφορά τους πόρους του Ταμείου ισχύει η δεκαετής παραγραφή αλλά για τις πράξεις που καταρτίστηκαν από της ισχύος της πιο πάνω διάταξης και μετά, τοι από 17 - 5 - 2000.

Η λύση αυτή δόθηκε από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθόσον έγινε δεκτό ότι η ως άνω διάταξη δεν έχει αναδρομική ισχύ, αφού τούτο δεν ορίζεται ρητά στο νόμο. (Σχετικό έγγραφο της Γ.Γ.Κ.Α. με Α.Π. Φ41/917/4-7-2001). Κατόπιν τούτου για τις πράξεις που καταρτίστηκαν μέχρι 16-5-2000 ισχύει η εικοσαετής παραγραφή του άρθρου 249 του Α.Κ. Ειδικά η αξίωση καταβολής τόκων που δεν έχουν επιδικαστεί, υπόκειται στην πενταετή παραγραφή του άρθρου 250 Α.Κ. (ΑΔΣ 1808/1964).